ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР МАДАНИЯТИ БАЙРАМИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши
№ 177 (3405).

10 сентябрь
ШАНБА
1966 йил

Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА ТОШКЕНТДА БОЛГАРИЯ МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ ТАНТАНАЛИ ВАЗИЯТДА ОЧИЛДИ.

Декада совет ва болгар халқлари ўртасидаги абадий дўстлик ва қардошликнинг ёрқин намойишига айланди.

Суратда: Ўзбекистонда болгар маданияти декадасининг тантанали очилиши.

Дўстлик, қардошлик, бирлик... Бу оддий, лекин ниҳоятда сермазмун ва холис ниятли барча кишилар қалбига яқин бўлган сўзлар мамлакатимиз ва барча социалистик лагерь халқларининг ҳис-туйғуларини тўла ифода қилади. Бу сўзлар 9 сентябрда Тошкентдаги Санъат саройида Ўзбекистонда Болгария маданияти декадасини тантанали очиш маросимида айниқса зўр куч билан янгради.

Шу куни Санъат саройини Болгария, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқларининг ёрқин алвонлари безаган эди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. Г. Ляшченко, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов, республика министрлари, Ўзбекистон ва унинг пойтахти ижодий ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари бор эди.

Болгария маданияти арбоблари делегациясининг раҳбари — Болгар-Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси, Болгария Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Цола Драгойчева, делегация аъзолари — Болгария маданияти ва санъати комитети раисининг ўринбосари Димитр Райков, Бадиий академия ўқитувчиси профессор Мара Василева Цончева, Болгарияда хизмат кўрсатган маданият арбоби, тинчликни ҳимоя қилиш София шаҳар комитети раисининг ўринбосари, ёзувчи Крум Младенов Вилков, Болгария Фанлар академияси ҳузуридаги тарих институтининг директори, Димитров мукофотининг лауреати, профессор Христо Ангелов Христов, Болгария радиоси ва телевидениесининг бош директори Крум Василев Начев, Болгар-Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг аъзоси Мария Стефанова Темнялова, Болгар-Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг масъул ходими Виолета Кузманова Кунева ва бошқа болгар меҳмонлар улар билан бирга президиум столи ёнидан ўрин оладилар.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг раиси Х. С. Шукурова тантанали кечани очади.

Ўзбек шоираси Зулфия минбарга чиқади. У, тўпланганларга қардош Болгария меҳнаткашларининг ҳаёти тўғрисида, Болгарияда ўзбек маданияти декадаси ўтказилган вақтда декада қатнашчилари билан бирга Болгариядан олган ўзининг таассуротларини, болгар халқининг оқ кўнгилли ва меҳнатсевар халқ эканлигини, унинг социализм қуришдаги ажойиб муваффақиятларини ҳикоя қилиб берди.

Агар харитага қарасак, деди Зулфия, Болгария билан Ўзбекистон ўртасида нақадар катта-катта даштлар ва ўрмонлар, нақадар кенг дарёлар, қанча-қанча тепаликлар ва водилар ётганлигини кўрамиз. Лекин география қонунлари бошқа-ю, инсоний ҳисларни ифодаловчи қонунлар бошқа. Қардошлик ва бирлик учун, ҳамкорлик ўзаро ёрдам учун ва ниҳоят, бугун биз кўриб турган ва ўзимиз қатнашаётган ана шундай дўстона учрашув учун ҳеч қандай масофа ғов бўла олмайди.

Болгар халқининг маданиятини биз азалдан биламиз ва севамиз.

Социалистик тузум болгар маданияти тарихида янги давр очди, уни мислсиз равнақ йўлига олиб чиқди.

Болгар шоирлари ва ёзувчиларининг, композиторлари ва рассомларининг ижодида бошқа мамлакатларнинг оддий кишиларига муҳаббат ҳислари билан суғорилган, айниқса совет халқига бўлган дўстлик туйғуларини ифодалаб берган кўпгина асарлар борлигини биламиз.

Болгарияда халқ ҳокимияти ўрнатилгандан кейин маориф ва маданият тўла ва ҳар томонлама ривожланди. Халқ ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ саводсизлик батамом тугатилди. Олий ва ўрта ўқув юртлари тез кўпая бошлади. Ўрта мактабни тамомлаб чиқувчиларнинг проценти юзасидан Болгария халқ Республикаси жаҳондаги энг олдинги ўринларнинг бирини олиб турибди.

Болгарияда 48 та давлат театри, 13 та симфоник оркестр бор.

Бугун биз болгар маданияти декадасини очмоқдамиз. Ҳар бир адабиёт ва санъат аҳли ўз халқининг овози эканлигини, ўз ижодида ўз халқининг умид ва орзуларини, кўнглидаги ўйларини, халқнинг ниҳоясиз сахий кўнглини ва талантини ифодалаб бераётганлигини биламиз.

Шу сабабли биз ўз юртимизда сиз болгариялик дўстларни табриклаётган эканмиз, буни биз бутун Болгария билан, сизларнинг ажойиб шоирона диёрингиз билан, сизларнинг бутун қаҳрамон, талантли, дилкаш ва меҳнатсевар халқингиз билан бўлаётган учрашув деб ҳис қилмоқдамиз.

Хуш келибсиз, дўстлар! Сизларни бутун республика кутиб турибди! Ўзбекистон сизлар учун иккинчи уйингиз бўлсин, бу ерда сизларга ҳамманинг қалби очиқ.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади.

Қардош болгар халқи маданиятининг бугун Тошкентда очилаётган декадаси, деди Ш. Р. Рашидов, Болгария ва Ўзбекистон меҳнаткашларининг ижтимоий ва маданий турмушида шонли воқеа бўлиб қолади. Бу сафарги декада айниқса шу жиҳатдан диққатга сазовордирки, унинг очилиши тарихий сана билан бир вақтга — Болгариядаги социалистик революциянинг 22 йиллиги билан бир вақтга тўғри келди. Бу социалистик революция натижасида қардош болгар халқи монархист — фашистлар асоратини ўз устидан улоқтириб ташлади ва янги, социалистик турмуш қуришнинг кенг йўлига мустаҳкам тушиб олди.

Болгария Халқ Республикасининг маданият арбоблари декадада қатнашмоқ учун бизнинг серқуёш ўлкамизга келганликларидан бениҳоя хурсандмиз. Уларнинг илҳомбахш санъати халққа бениҳоя манзур бўлиб, қизғин муҳаббат билан ҳурматланмоқда.

Азиз ва муҳтарам болгариялик меҳмонларимизни — декада қатнашчиларини Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг топшириғига биноан, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан қизғин табриклаётганлигим учун ғоят хурсандман ва мамнунман.

Ўзбекистонда болгар маданияти декадасини ўтказиш тўғрисидаги хабарни республикамиз меҳнаткашлари жуда катта мамнуният билан кутиб олдилар. Биз ҳаммамиз декаданинг очилишини катта ва қувончли байрамни кутгандек сабрсизлик билан кутдик.

Декадани бундай сабрсизлик билан кутишимизга таажжубланмасангиз бўлади. Чунки бу сафарги декада тўлқинлантирувчи, қувончли воқеа бўлиб, уни тарихий воқеа деб аташга ҳақлимиз. Йиллар ўтар, лекин бу декада бизнинг хотирамизда болгар ва совет халқлари бузилмас дўстлигининг ёрқин кўриниши бўлиб сақланиб қолади.

Бизнинг совет Ўзбекистонимиздаги кишилар болгар халқининг қаҳрамонона тарихини яхши биладилар ва юксак даражада қадрлайдилар, болгариялик дўстларнинг шонли Болгария Коммунистик партияси раҳбарлигида эришган муваффақиятлари билан фахрланадилар.

Болгариянинг кўп асрлик тарихи — эрксевар, талантли болгар халқи олиб борган мардонавор курашнинг ва у бажарган қаҳрамонона меҳнатнинг ажойиб йилномасидир. Мана шу кураш ва янги турмушни қуриш давомида болгар халқи орасидан қанчадан-қанча атоқли арбоблар етишиб чиқди, уларнинг номлари жаҳон тарихида абадий унутилмас номлар бўлиб қолди.

Болгар халқининг турклар асоратига қарши курашига бошчилик қилган Левский, Ботев ва бошқа революцион демократларнинг номларини чуқур ҳурматлаймиз. Жаҳон революцион ҳаракатининг тарихи Болгария социал демократик ишчи партиясининг асосчиси Благоев номи билан чамбарчас боғланган. Жаҳон пролетариатининг улуғ йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин Благоевнинг фаолиятига юксак баҳо берган эди. Оташин революционер, болгар халқининг танилган йўлбошчиси Георгий Димитров хотирасини совет кишилари болгар меҳнаткашлари билан биргаликда муқаддас билиб ҳурматламоқдалар.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси, жаҳон коммунистик ҳаракатининг атоқли арбоби, совет халқининг қалин дўсти Тодор Живков номини чуқур миннатдорчилик билан тилга олмоқдамиз.

Ўртоқ Живков бошчилигида Болгария Коммунистик партияси пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб марксизм-ленинизм таълимотининг софлиги учун, қардош партиялар сафларини жипслаштириш учун, социалистик мамлакатлар халқларининг дўстлигини ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш учун қатъият билан курашмоқда, болгар халқини социализм ва коммунизм қуриш йўлидан дадил олиб бормоқда.

Халқ ҳокимиятининг 22 йили мобайнида Болгария олға томон жуда катта қадам қўйди, социалистик экономикани ривожлантиришда ва маданий қурилишда ҳақиқатан зўр муваффақиятларга эришди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари, бутун совет халқи қардош социалистик Болгариянинг тарихий муваффақиятларига астойдил қувонмоқдалар. Совет кишилари бу муваффақиятларни давримизнинг бош революцион кучи, ҳамма халқларнинг социал тараққиёт учун, тинчлик ва демократия учун, империализмга қарши олиб бораётган курашида мустаҳкам таянчи бўлган бутун социалистик системанинг қудратини янада мустаҳкамлаш ишига халқ Болгарияси қўшаётган салмоқдор ҳисса деб билмоқдалар.

Бугун, декада очилаётган кунда биз Болгария Халқ Республикаси билан Совет Ўзбекистони ўртасида иқтисодий ва маданий алоқалар тобора кўпроқ ривожланаётганлигини алоҳида мамнуният билан қайд қиламиз.

Ўзбекистон заводларида ишлаб чиқарилган машиналар Болгариянинг пахта тозалаш корхоналарида, тўқимачилик ва химия саноати корхоналарида ишлаб турганлигини ва шу тариқа Болгария индустриясини ривожлантириш суръатларини тезлаштираётганлигини зўр мамнуният билан қайд қилмоқдамиз. Шу билан бирга биз хурсанд бўлиб шуни айтиб ўтишимиз кераки, халқ Болгариясида ишлаб чиқарилган электр моторлар, енгил саноат, озиқ-овқат саноати маҳсулотлари, мебель ва бошқа ҳар хил маҳсулотлар бизнинг Ўзбекистонда яхши шуҳрат қозонди.

Чирчиқ ва Димитровград химиклари улкан химияни яратишдаги ўз тажрибаларини, ўз муваффақиятларини бир-бирлари билан қардошларча ўртоқлашмоқдалар. Мирзачўлнинг, Тошкент ва Фарғона областларининг пахтакорлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш маҳоратини болгариялик пахтакорларга бажонидил ва чин кўнгилдан ўргатдилар. Болгариялик пахтакорлар бизнинг республикамизда уч йил туриб бу касбни яхши эгаллаб олдилар.

Ўзбекистоннинг Тошкент ва Андижон областлари Болгариянинг Хасков ва Ямбол областлари билан бир неча йилдан бери мусобақалашиб келмоқдалар.

Халқларимизнинг дўстлиги маҳкам ва бузилмас дўстлик. Бу дўстлик уларнинг енгилмас кучига манба бўлмоқда, ғалабаларимизга гаров бўлмоқда.

Халқнинг «қушнинг кучи қанотида, одамнинг кучи дўстликда» деган ҳикматли гапи бор. Қуёш нури ер бағрини иситиб тургани дек, халқлар дўстлиги ҳам бизнинг қалбимизни иситиб турибди. Халқларимизнинг самимий ва беғараз дўстлиги ҳамма жойда ва ҳамма нарсада намоён бўлмоқда.

Ҳеч шубҳасиз бу янги учрашув халқларимизни бир-бирига тағин ҳам кўпроқ яқинлаштиради, уларнинг дўстлиги ва қардошлигини мустаҳкамлайди. Декада кунлари совет—болгар дўстлигининг унутилмас кунлари бўлиб қолади.

Ўзбекистоннинг ҳамма шаҳарлари ва қишлоқларида, деди Ш. Р. Рашидов, декада қатнашчиларини — қардош Болгария вакилларини энг яқин ва азиз дўстлар сингари муштоқ бўлиб кутмоқдалар. Сиз азиз меҳмонларни Тошкент машинасозлари ва Бекобод металлурглари, Чирчиқ химиклари ва Фарғона нефтчилари, Мирзачўлдаги чўлқуварлар ва Андижон пахтакорлари, Самарқанд соҳибкорлари ва боғбонлари, республикамизнинг барча меҳнаткашлари ўз ҳузурларига таклиф қилмоқдалар.

Сизлар Ўзбекистонда бўлган вақтингизда халқимизнинг турмуши ва меҳнати билан, халқимиз маданиятининг муваффақиятлари билан, коммунистик қурилишдаги ҳамма ютуқлар билан тўла равишда танишиб олиш имкониятига эга бўласиз. Мамлакатнинг энг катта индустриал ва маданий марказларидан бири бўлиб қолган Тошкент зилзила оқибатларидан кейин Совет Иттифоқидаги ҳамма халқларнинг қардошларча ёрдами билан қайта тикланаётганлигини ва янги шаҳар бунёд қилинаётганлигини кўрасиз. Улкан пахта учун қизғин кураш авж олиб кетган Мирзачўл ва Фарғона водисининг кенг майдонлари сизларга мунтазир бўлиб турибди. Сизлар ҳозирги вақтда ўзининг фақат мислсиз қадимий ёдгорликлари билангина эмас, шу билан бирга замонавий заводлари ва фабрикалари, олий ўқув юртлари ва театрлари билан ҳам донг таратган тарихий Самарқандимизни кўрасиз. Сизлар қадимий лекин абадий навқирон Бухорода вужудга келган социалистик ўзгаришлар тўғрисида кўпгина янгиликларни билиб оласиз. Жаҳонда мисли бўлмаган жуда катта газ магистрали ана шу Бухородан бошланганлигини кўрасиз.

Сиз, болгариялик азиз дўстлар, Ўзбекистон Совет ҳокимияти йилларида таниб бўлмас даражада ўзгарганлигини, Коммунистик партия раҳбарлигида, ленинча миллий сиёсат амалга оширилганлиги натижасида республика меҳнаткашлари экономика ва маданиятни ривожлантиришда, янги турмуш қуришда зўр ғалабаларга эришганликларини ва эндиликда СССРдаги барча халқларнинг қардош оиласи билан бирга коммунизм йўлида шахдам қадам ташлаб олға бораётганликларини яққол кўрасиз.

Яшасин Совет Иттифоқи ва Болгария халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги!

Жаҳон социалистик системаси мустаҳкамлансин ва яшнасин!

Яшасин бутун дунёда тинчлик!

Тантанали кеча қатнашчилари бу сўзларни давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Болгария маданият арбоблари делегациясининг раҳбари, Болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси Цола Драгойчева сўзга чиқади. У қизғин қарсаклар остида тўпланганларга, улар орқали эса, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига болгар халқининг ва Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг самимий саломини топширади.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси эришган ажойиб муваффақиятларни болгар халқи Советлар мамлакати буюк ғалабасининг ёрқин ифодаларидан бири деб билади. Ана шу Советлар мамлакатининг эллик йиллигини биз сизлар билан келгуси йили нишонлаймиз.

Цола Драгойчева болгар-совет дўстлигининг буюк кучини ёрқин мисолларда кўрсатиб беради. Бу дўстлик байроғига Ильичнинг ўлмас ғоялари, Октябрь социалистик революциясининг ғоялари битилган. Жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг вужудга келганлиги болгар халқининг улуғ рус халқи билан асрлар бўйи давом этиб келаётган дўстлигига бутунлай янги маъно берди.

Болгар халқи ўтган 22 йил давомида эришган ўз муваффақиятларини бошқа социалистик мамлакатларнинг қардошларча ёрдами билан ва аввало, СССР кўрсатган ёрдам билан боғламоқда. Болгар ва совет халқлари ўртасидаги дўстликнинг кучи—ижтимоий тараққиётимизда қудратли ҳаракатлантирувчи кучдир. Бизнинг энг йирик саноат объектларимиз — ҳаётбахш болгар-совет дўстлигининг самарасидир. Болгарияда Совет Иттифоқининг ёрдами билан 120 дан кўпроқ йирик саноат корхоналари ва айрим цехлар қурилди ва қурилмоқда.

Болгар халқи социализм ғалабасидан олдин ҳам ўз миллий маданияти, поэзияси ва музикасига, ўз фольклори ва амалий санъатига, ўз анъаналарига ва энг муҳими — жуда катта маънавий потенциалга эга, маърифат, билим ва тараққиёт сари зўр бериб интилар эди. Болгарларнинг ана шу интилишини билган ҳар бир киши кичик Болгария адабиёт ва санъат соҳасида кўпгина талантли кишиларни етиштириб, ҳаётга йўлланма берганлигига ажабланмайди. Биз ўз маданиятимиз — турли жанрлардаги адабиёт, опера ва симфоник музика юксак даражада тараққий этган театр санъати, талантли ёзувчилар, ашулачилар, рассомлар, шоирлар, саҳна усталари билан ҳақли суратда фахрланамиз.

Цола Драгойчева ўз нутқининг охирида Болгарияда ўтказилган Ўзбекистон маданияти декадаси ҳам, Ўзбекистонда ўтказилаётган Болгария маданият декадаси ҳам икки қардош халқлар маданиятининг бундан буён гуллаб-яшнашига ёрдам беради, деб ишонч билдиради. У залдагиларнинг гулдурос қарсаклари остида Болгарияда социалистик революциянинг 22 йиллиги шарафига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Болгария Коммунистик партияси шарафига, абадий ва бузулмас болгар-совет дўстлиги шарафига табрик сўзларини айтади.

Цола Драгойчева ўзбек халқига совға қилиб Болгария Халқ Республикасининг давлат байроғини ва Болгар халқ усталари тайёрлаган В. И. Ленин ва Г. Димитров барельефлари туширилган идишлар — «биклица»ларни топширади.

Болгария, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнлари тантанавор янграйди.

Байрам қўшиқсиз ўтиши мумкинми, ахир? Шу сабабли ана шу кечада қўшиқлар жуда кўп янгради.

Болгар қўшиғи... У мамлакатнинг ўзи сингари қадимийдир. У—болалар табассумидек ёқимли. У—ҳозирги Болгария сингари қувноқ. Болгар қўшиқлари оҳангдор, рақслари нафис ва чиройли.

Евелина Стоицева, Рада Гаева, Николай Здравков, Красимира Колдамова, Веселин Парашкевов, Николай Евров ва бошқа кўпгина ажойиб саҳна усталари ўзбеклар диёрига ўз ватанининг қўшиқларини олиб келдилар.

Концертда болгар композиторларининг асарлари билан бирга болгар халқи учун ҳам кўпдан буён жонажон бўлиб қолган Чайковский, Мусоргский, Рахманинов музикаси ҳам янгради.

Ўзбеклар диёрида Болгария маданияти декадаси бошланди.

(ЎзТАГ).

БОЛГАРИЯЛИК ДЎСТЛАРГА САЛОМ!

Хирмонларда 100 минг тонна пахта тайёр

Ўзбекистон колхоз ва совхозлари далалардан дастлабки 100 минг тонна пахтани териб тайёрлов пунктларига топширдилар. Республикадаги 45 район хўжаликлари теримга киришдилар. Сурхондарё ва Фарғона областларининг механизаторлари ҳозир «зангори кемалар»нинг бункерларини тўлдириб пахта термоқдалар. Бу ерда ҳосилни машинада териш суръатлари кучайиб бормоқда. Ингичка толали пахта янги ҳосилининг дастлабки туркуми қайта ишлаш учун заводларга етказиб берилди.

Қашқадарё областининг колхоз ва совхозлари пахта тайёрлашда энг юқори суръатларга эришмоқдалар. Область колхоз ва совхозлари ҳар куни йиллик топшириқнинг 1,7 проценти миқдорида ва бундан ҳам кўпроқ пахта топширмоқдалар. Қашқадарёликлар ҳозирдаёқ давлатга 35 минг тонна «оқ олтин» сотдилар. Ғузор ва Яккабоғ районларидаги хўжаликларда теримнинг дастлабки кунлариданоқ узлуксиз конвейер ишлай бошлади. Тайёрлов пунктларига пахта икки сменада жўнатилмоқда.

Қишлоқ хўжалик авиациясининг учувчилари шу кунларда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Юзлаб самолётлар пахтазорларни осмондан химиявий препаратлар билан дориламоқда. «Зангори кема»лар учун маршрутлар тайёрламоқда. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ВА ҒУЗАЛАРНИ ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 9 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан буён терилган	Дефолиация қилиш
Янгийўл	0,74	34,4
Бўка	0,71	60,7
Ўрта Чирчиқ	0,12	76,4
Оққўрғон	—	99,0
Бекобод	—	28,3
Юқори Чирчиқ	—	51,6
Калинин	—	—
Орджоникидзе	—	—
Область бўйича:	0,31	59,1

ГУЛЛА, ЯШНА БОЛГАР ДИЁРИ!

ДЎСТЛИГИМИЗ РАМЗИ

Халқлар дўстлиги — уларнинг бойлиги! Бу, ҳақ гап. Дўстлик ва қардошлик туфайли халқлар ўртасидаги мустаҳкам алоқалар қарор топади, улар бир-бирлари билан янада яқин ва иноқ бўлиб қоладилар.

«Дўст ва иноқ яшаймиз». Бу — совет кишиларининг қатъий шиори! Ҳа, совет кишилари ҳамиша ана шундай эзгу ният билан яшаб келмоқдалар. Буни совет ва болгар халқлари ўртасида қарор топган мустаҳкам дўстлик ва маданий алоқалар мисолида ҳам яққол кўришимиз мумкин.

Болгария ва Ўзбекистон! Ҳар икки республика меҳнаткашлари бир-бирлари билан жуда яқин ва иноқдирлар. Чунки бунга биз фақат ана шу мустаҳкам дўстлик туфайли эришганмиз.

Кўрган яхши — эсда қолади, дейди халқимиз. Ўзингизга маълумки, шу йилнинг июль ойида Болгарияда Ўзбекистон маданияти декадаси ўтказилди. Халқлар дўстлигининг чинакам байрамига айланган бу ўн кунлик тантаналарида ўзбекистонлик бир группа маданият ходимлари қатори мен ҳам бу гуллар диёрига боришга муяссар бўлган эдим.

Ҳамма ерда биз ўзбекистонлик вакилларни шоду-хуррамлик билан кутиб олишганди болгариялик дўстларимиз. Биз болгар халқининг фаровон турмуши ва маданий ҳаёти билан яқиндан танишдик. Чиндан ҳам бу кўҳна диёрда халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида катта муваффақиятлар қўлга киритилмоқда. Болгар халқи ўзининг қадимий маданиятига эга. Ҳозирда ҳам Болгария социалистик маданияти ва фани равнақ топмоқда.

Мен — олимман. Илм-фан соҳиби қаерда бўлмасин уни кўпроқ илм-фан қизиқтиради, ҳамкасблари даврасида бўлгиси келади. Болгарияда ҳам ана шундай бўлди. Биз олимлар ўз ҳамкасбларимиз билан тезда дўстлашиб олдик. София университети физика-математика факультети олимлари билан қизғин суҳбатда бўлдик. Уларнинг физика-математика фанларини ривожлантиришишига қўшаётган ютуқлари билан танишдик. Айниқса, ҳозирги замон физика фанининг равнақида болгариялик олимларнинг ҳиссаси каттадир.

Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва механизациялаш институтидаги илмий ҳаёт ҳам эътиборимизни ўзига тортди. Бу институт халқ хўжалигини ривожлантиришдек улкан ишга катта улушини қўшиб келмоқда.

Шу нарса яққол намоён бўлдики, болгариялик олимлар ишлаётган қатор илмий проблемалар йўналиши республикамизда олиб борилаётган тадқиқотлар йўналиши билан муштарак экан.

Республикамизда пахтачилик ота касбимиздир. Зотан, пахтачиликни ривожлантириш илму-фан аҳлларининг ҳам биринчи галдаги муҳим вазифаларидир. Шуни қувонч билан айтиш керакки, Болгарияда ҳам пахтачилик кенг равнақ топмоқда. Илм-фан даргоҳларида олиб борилаётган тадқиқотларнинг аксарияти ҳам ана шу тема билан боғлиқдир. Айниқса, пахтачилик илмий-текшириш институти бу масала билан жиддийроқ шуғулланмоқда. Болгария шароитида пахтадан мўл ҳосил етиштириш проблемалари ҳам муваффақиятли ҳал этилмоқда.

Биз Хасковадан унча нарида бўлмаган «Узунджово» колхозида бўлганимизда «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш ишқида фаол меҳнат қилаётган азамат колхозчиларнинг меҳнатига таҳсинлар ўқидик. Хуллас, бу ўн кунлик бизларда жуда катта таассуротлар қолдирди.

Мана серқуёш республикамизда яна шодиёна, катта байрам! Бугун қардош Болгария маданият ходимлари ўзбек халқининг азиз меҳмонлари. Ўзбекистонда Болгария маданияти декадаси бошланди. Ишонамизки, бу ўн кунлик дўстлик ва ҳамкорликнинг чинакам намойишига айланади. Болгария ва Ўзбекистон халқлари ўртасида йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётган дўстлик тағин ҳам равноқ топади.

Т. Н. ҚОРИ-НИЕЗОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

Болгария қишлоқ хўжалиги вакиллари республикамизга тез-тез меҳмон бўлиб келишади. Бу сурат Болгариянинг Хасково округидан келган меҳмонлар Калинин районидаги Карл Маркс номли колхозда бўлган вақтида олинган. Колхоз раиси Ғ. Абдуллаев меҳмонларга колхоз ҳаёти ҳақида сўзлаб бермоқда.

А. Абалян фотоси.

САНЪАТИНГИЗГА МАФТУНМИЗ

Декада — бу катта ижодий кўрикдир. Шунинг учун ҳам бундай катта маданий воқеага пухта ҳозирлик кўрилади. Ўзбекистонда Болгария маданияти декадаси ўтказилар экан, биз бу ўнкунликни миллий ва реализм санъатининг намойишига айланадиган ўнкунлик деб ҳақли равишда айта оламиз.

Болгария ва Ўзбекистон санъаткорлари ўртасидаги дўстликка мустаҳкам кўприк солинган. Бу кўприк бир-бирларимизни яқинлаштиради, санъатдаги ва ижоддаги ҳамкорликни мустаҳкамлайди.

Биз болгар хореография ва опера санъати намоёндаларини яхши биламиз. Болгарияда бўлганимизда уларнинг ижрочилик маҳоратларига яна бир бор қойил қолган эдик. Николай Ғуяров, Никола Николае каби етук опера солистларининг номини ҳамма яхши билади. Ўзбек халқи ҳам уларнинг ижро этган қўшиқларини радио орқали кўп марта тинглаган.

Бугун Ўзбекистон санъаткорларининг қувончи чексиз. Ана шундай етук ва машҳур санъаткорларни ўстириб вояга етказган болгар халқининг маданият вакиллари серқуёш республикамизга ташриф буюрадилар. Ўзбекистонда ўтказиладиган Болгария маданияти декадаси болгар ва ўзбек санъаткорлари учун яна бир бор катта ижодий имтиҳон бўлади.

С. ҚОБУЛОВА,
СССР халқ артисткаси.

Болгариянинг хушбўй тамакисини жаҳоннинг ҳамма ерида яхши билишади. Суратда: Смолян шаҳри яқинидаги «Езорово» кооперативининг аъзолари Ш. Солихова, Ф. Азисова ва С. Аҳмедовалар тамаки баргларини қуритишга тайёрламоқдалар.

БТА—ТАСС фотоси.

ҚУЁШ

Христо СМИРНЕНСКИЙ
(болгар адиби)

ҲИКОЯ

Кўра кенг, лекин ифлос, қоронғи ва файзсиз эди. У ер — бу ерда қандайдир бўш яшиклар қалашиб ётар, гўнг уюмлари қорайиб кўринар, ва бир четда эса отдан чиқарилган аравалар қаққайиб турарди. Кўранинг чап томонида отхона яққол кўзга ташланиб, у ердан отларнинг тинмай пишқириб, дукуллаши эшитилиб турарди.

Поручикнинг нигоҳи хира ёритилган деразага тушди-ю, бориб уни оҳиста черта бошлади. Хира ойна олдида бир зумдаёқ икки боланинг ҳурпайган калласи кўринди.

— Ким у? — деган аёлнинг ингичка товуши эшитилди-да, шу заҳотиёқ икки боланинг калласи ёнига учинчиси келиб суқилди.

— Георгиев шу ерда турадими?

— Ким? Стефан амакими? Бу ерда эмас, чапдаги иккинчи эшикда.

— Мени у ерга бошлаб боролмайсанми? — деди офицер қизчага.

— Ойим ишда, биз қўрқамиз. Рўпарамизда бир пияниста яшайди, у шунақангги қўрқинчлики!

— Оббо сен-эй. — деб кулди офицер балчиқни шапиллатиб кетаркан. У қоронғиликда биринчи эшикдан ўтди-да, иккинчисини тақиллата бошлади.

Эшикни букчайиб қолган кампир очди.

— Стефанни йўқлаб келдингми? Кир, киравер, ўғлим. Жони борида кўришганинг ғанимат.

Поручик хонага кирди-ю, уйнинг шифти паст бўлганлигидан эгилиб ўтишга мажбур бўлди. Остонага қадам қўйиши биланоқ, уни ваҳима босди.

— У ухлаяпти, ҳозир уйғотаман.

— Йўқ-йўқ, керакмас!

— Ҳа, айтгандай, агар сен келсанг уйғотишни буюрган эди... Стефан, Стефан!.. Кирилл келди.

Бемор аста кўзини очиб, қўлини чўзганича оҳиста ўгирилди. Кирилл беморнинг қонсиз юзидан оғир сил касалининг нишонасини сезди. Унинг оқарган лаблари ёрилиб, пахмайиб кетган сочлари пешонасини беркитиб турарди. Унинг кўзлари, худди даҳшатли уруш ўз қўли билан ковлаган икки қора ўрага ўхшарди.

— Сенмисан Кирилл? Келганинг жуда яхши бўлди. Яқинроқ ўтир. Ойи, унга стул бер.

— Мен ўтирибман... Ёнгинангда.

— Кечир дўстим. Ҳеч нарсани кўрмайман, назаримда атрофимдагилар тик турганга ўхшайди... Фақат якка ўзимгина ҳеч ишга яроқсиз ётаман.

Кирилл атрофга аланглади-да, кўнгли хаста беморга қандай тасалли беришини билмай сукут сақлади.

— Аҳволинг қалай Стефан? — деди у ниҳоят. — Юборган хатинг мени жуда қўрқитиб юборди. Аҳволинг айтарли оғир эмас шекилли, оддий беморсан, холос.

— Тасалли бермай қўя қол, дўстим. Сени буниng учун чақирганим йўқ. Соғинган эдим, холос. Ахир биз билим юртида ҳам қадрдон дўст эдик-ку... Сўнгра фронтда ва «жанггоҳ»да ҳам.

Стефан кейинги сўзларни оҳиста, майин жилмайиб гапирди. Лекин бу жилмайиш сир тутмоқчи бўлган умидсизлигини ва қайғусини яшира олмади.

Поручик кўнгли бузилиб миясига оғир, қўрқинчли ҳаёллар келаётганлигини сезди.

У гап мавзуини бошқа томонга буришга уриниб, узоқ вақт майда-чуйдалар ҳақида гапирди ва докторнинг қачон келиши, нима буюргани тўғрисида сўрай бошлади. Хонага узоқ вақт жимлик чўкди, бундан Кирилл ноқулайсизлана бошлади.

— Худди туш каби ўтиб кетди у йиллар, Стефан, — деди у ниҳоят. — Оғир, даҳшатли туш каби.

— Минглараа кишиларни чангалига олган қўрқинчли туш эди, — жавоб берди бемор. — Бу туш, одамларнинг умрининг заволи эди. Мен доим: «Биз ўша вақтда менинг ҳозирги пайтимдагидан ҳам баттарроқ кўр бўлган эканмиз!» — деб ўйлаганим ўйлаган. Бизни қай куйларга солишаётганини тушунганимизда...

Қаттиқ йўтал, унинг нафас олишини қийинлаштириб, гапиришга йўл бермади; хириллаган товушнинг зўрайиши бутун хонани тутиб кетди.

— Ўшанда бизни худди кўрлардек қаторлаштириб олиб кетишганди. Ғарбга дейсанми, жанубгами, шимолгами, хуллас, истаган томонларига: Ортимизда минглаб қора булутлар, ёнғинлар қолди, қўрқинчли зулмат ичра самога тутун булутлари кўтарилган эди. Биз қонли кўлмаклардан, эндигина дунёдан кўз юмган мурдалар устидан сакраб ўз йўлимизда давом этардик — шунда ҳам биз ҳеч нарсани кўрмас эдик. Биз кўр эдик ўшанда, ҳа, кўр эдик, қуёшни кўрмасдан, кўзимизни юмиб олдинга борардик. Бир куни кечқурун эсингдами иккимиз қандай қарорга келгандик: ҳамма даҳшат шунда эдики, инсоният қуёшсиз, мақсадсиз яшарди!

— Ўшанда... аравадами?

Ўша кечаси кўз олдиларида даҳшатли манзара намоён бўлган эди. Уларнинг окопларига снарядлар дўлдек ёғиларди, бутун тоғ тизмаларини ларзага солиб юборарди, даҳшатли аланга авж олган, ер юзини аллақандай дев эгаллаб олгандай туюларди, ер бу азобга чидолмай кўксини пора-пора қилаётгандай, олову-қон сочаётгандай бўларди. Ярим кечадан сўнг, мурдаларни йиғиб, уларни жанг бўлаётган жойдан нарига, окоп чегарасига кўмиш учун келаётганларида, уларнинг иккисига тўртта мурдани олиб кетишга тўғри келди — буларнинг бири ёш поручик, учтаси оддий солдат эди. Жимжит қоп-қоронғи кеча эди, аравалар кишининг ғашини келтириб аста ғичирлаб борарди, баҳайбат дарахтлар эса қўрқинчли махлуқ каби, худди йўлнинг ўртасида қаққайиб турарди. Икки ўртоқ аравадаги қотиб қолган мурдалар ёнида ўтириб, қанчалик зимистон бўлса қуёш томон интилиш шунчалик кучли бўлиши тўғрисида ўзаро суҳбатлашишарди...

— Фақат шу кечадами? — деди Кирилли қўлини силкитиб. — Телбалик, ҳа, ҳаддан ташқари телбалик бу! Нимага? Ким учун?

— Кўр эканмиз дўстим, ҳа, кўр эканмиз! Худди назаримда қалбим ўзининг мингларча кўзини очиши учун мен жисмоний томондан кўр бўлишим керакдек эди. Кеч бўлса ҳам, лекин ҳозир бутун жаҳонни олов гирдобига ташлаб, ўзлари соясалқинда қорниларини силаб ётганларни, тепаликларни қабрлар билан тўлдирганларни, мени ёруғ дунёни кўришдан абадий маҳрум қилганларни, жиноятларини яшириш учун бутун инсониятни кўр қилишдан тап тортмайдиган шахсларни кўраяпман! Яна ёнгинамда зулматда ҳалок бўлган дўстларимни кўриб турибман, ахир роҳат-фароғатда яшаши керак эди-ку, улар. Бу қоронғи кунлар кетидан ёрқин қуёшли кунлар яқинлашиб келаётганлигини ҳам сезиб турибман. Қуёш! Қуёшнинг заррин нурлари юзимни куйдириб, тўғри қалбимга сингиб бормоқда. Бу шундай ҳаётбахш қуёшки, уни хатто кўрлар ҳам кўради!..

Шу пайт эшик тақиллаб, ундан малла сочли, чўзинчоқ юзли бир аёл кирди. У бемор билан маъюсгина саломлашди-да, кампирнинг ёнида ғиқ этмай тураверди. Улар кўз уриштириб олиб беморга ачинганча назар ташлашди-да, сўнг бошларини қуйи солишди.

Стефан жим бўлиб қолди. Орага чўккан сукунатда чанг босган будильникнинг бир маромда чиқиллаши каби кўкракдан сиқилиб чиқаётган оғир нафас олишгина эшитиларди, холос. Ташқари қоп-қоронғи, қиш кечаси эди: шу ерда — зулматда кимнингдир нотаниш, қўрқинчли шарпаси яширингандек эди. Гўё у ҳозир беморнинг олдига бостириб кириб, ўзининг шафқатсиз қўллари билан унга чангал солмоқчидек туюларди.

Поручик дўсти ёнида узоқ ўтирди. Улар кўп нарса тўғрисида сўзлашишди. У ярим кечада беморнинг олдидан кетди. Кўчалар жимжит, зимистон эди. Борлиқни туман қоплаб олган, электр фонарлари худди хира юлдуз каби милтиллаб кўринарди. Поручикка худди зимистон кечанинг оғирлиги юклатилгандек у эгилиб борарди. Унинг қалбида нимaнингдир қўрқинчли, синалмаган ваҳимаси пайдо бўлди. У катта-катта қадам ташлаб бир қанча уйинчоқлар тўдаси каби иҳоталанган кулбаларга синчков назар ташлаб шошмайгина бораркан, бу ерда муҳтожлик ўзининг тўла, раҳмсиз ҳукмронлигини ўтказганлигини яққол кўриб турарди.

Стефаннинг:

«Мен зулматда ҳалок бўлган мингминг дўстларимни ҳамон кўриб турибман» — деб айтган сўзлари унинг хаёлида тинмай такрорланарди. Бу сўзларнинг жаранги унинг қалбида сўнган ҳисларни туғён урдириб юборди. Бу сўзлар қуёш шуъласи бутун жаҳонни ёритгандек, ҳалигача нотаниш, сўнган фикрларини ёритиб юборди. У хаёлга ғарқ бўлганча энгашиб борар, қалбига қандайдир сирқираган оғриқ ва қандайдир алангали оташ қуюлар эди.

«Бу қуёшнинг нури қалбимга сингади», — деб ўйларди у. Жимжит кўчада унинг қадам товуши кескин ва шиддатли бўлиб эшитиларди, қалбига эса:

«Шундай нарсалар борки, уни кўрлар ҳам кўради» деган ёрқин фикр қаттиқ ўрнашиб қолган эди.

М. ЖУРАЕВА
таржимаси.

БОЛГАР ГЕОЛОГЛАРИНИНГ БУЮРТМАСИ БИЛАН

«ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» заводи газ ва нефтнинг янги манбаъларини қидиришда болгар геологларига катта ёрдам кўрсатади. Корхона геофизик тадқиқотлар ўтказиш учун Варна шаҳрининг геологик базаси номига каротаж кабелининг бир туркумини юборди.

Завод коллективи болгар халқининг миллий байрами — озодлик куни арафасида қардош мамлакатдан Ўзбекистон пойтахтига келган яна бир катта буюртмани бажаришга киришди. Тошкентликлар сентябрь ойининг охиригача София энергетикларига 100 минг метрдан кўпроқ контроль кабель жўнатадилар. Корхона маҳсулотининг бу турини Болгарияга биринчи марта экспорт қилмоқда.

Болгария Халқ Республикаси учун товарлар етказиб беришда Ўзбекистоннинг кўпгина етакчи корхоналари қатнашмоқда. (ЎзТАГ).

Л. СТЕФАНОВА
(болгар шоираси)

ДИМИТРОВ НОМЛИ КОЛХОЗ

Тўрт-беш улов билан
                    Олис қишлоқда
Бу янги колхозни этдилар бунёд.
Бунда унинг номи эшитилган чоқда
Юраклар қувончга тўлиб тепди шод!
У-чи,
        суд олдида олис Лейпцигда
Ёви ҳақ сўз билан ҳибсга олди.
Оташин сўзи суд залингинамас,
Кўҳна деворни ҳам ларзага солди:
Чимматга ўралган қандайдир аёл
Пастак бир эшикка урар ўзини.
Хилват чойхонада, оми одамларга
Шивирлаб маъқуллар бой ўз сўзини...
Шундай,
        у кунларда ботир Димитров
Бизларга портретдан боқмасди ҳали.
Унинг кичик расмин ташвиқотчи — дов
Раҳим юрар эди қўйнига солиб!
Душман маҳв этилди...
                    кечди қанча йил
Тушди шу қишлоққа менинг ҳам йўлим.
Боғларида хониш қилади булбул,
Бахт у камолидан яшнади дилим.
Салқин супаларда ёнади гилам,
Хушбўй кўк чойлари — нақ
                    қаҳрабоpанг.
— Меҳмон деяман, бизнинг
                    қишлоқ таърифин
Ҳамон эшитмаган экансиз, қаранг...
Нуроний яна бир деҳқон сўз қотар,
Боқишлари дадил, сочи қордек оқ.
— Анув, муздеккина шамол уфрган
Сувлари лимолим
                    каналга бир боқ!
Қаҳрамон юртидан гул диёримга
Илк бора ташриф буюрган меҳмон,
Бир боқ, яшнаб турган пахтазоримга
Бу элнинг таърифи тилларда достон!
Кексалик енгмоқда,
                    кетмоқда мадор,
Ўзгача кечганди ёшлигим локин.
Елиб арғумоқда,
                    олис-олисларни
Қамради бир кунда ўткир нигоҳим!
Димитров
        колхозга бериб номини
Дилларга ўт солиб биз билан юрди.
Уюрлар мудраган
                шу ташна чўлда
Шул сабаб гуркираб ҳаёт барқ урди!
Охунжон ҲАКИМОВ таржимаси.

Болгария Халқ Республикасида болаларни тарбиялаш ишига катта аҳамият берилмоқда. Мамлакатнинг турли жойларида болалар медицина муассасалари боғча ва яслилар ишлаб турибди. Бу суратда кичкинтойларнинг қувноқ ҳаёти акс эттирилган.

В. Шадрин фотоси. (ТАСС фотохроникаси)

ИСПАНИЯ

Никола ВАПЦАРОВ
(болгар шоири)

Мен учун сен нима эдинг?
                Билмасдим...
Баланд чўққиларнинг ортида
                қолган
Баҳодирлар юрти, деҳқонлар
                эли...
Айт, нимaнг билан сен дилим
                ром этдинг?
Ханжари қонларга беланган
                ёвуз
Фасоҳатли севги маконимидинг?
Гитарами,
    рашкми,
        эҳтиросмидинг,
Сокин оятларнинг сасимидинг
                ё?
Энди эса сенсан қисматим,
Менинг учун ёниқ тақдирсан
Сенга туташ умрим, ҳаётим,
Менинг учун курашсан,
                нурсан.
Зафарингдан ғоятда шодман,
Сенла бирга кираман жангга.
Қалб қўримни сенга тутаман,
Ишонаман матонатингга.
Зафар яқин, ғалаба яқин,
Зафар куйи элда ҳукмрон.
Толеодода жанг қиламан мен,
Мадрид учун аямайман жон,
Кўк куйлаклик битта жафокаш
Ҳалок бўлмиш, ётар ёнимда.
Кийим-боши қирмизи бўлмиш
Ирмоқ бўлиб оққан қонидан.-
Бу қон — менинг қонимдир
                қаранг.
Қоним каби тоза ва ҳалол.
Бу азамат қилмоқ учун жанг
Ланкаширдан келган эҳтимол.
Бирга меҳнат қилганмиз
                унда,
Нимжонгина йигитча эди,
Курашларда, олов, тўлқинда
Чиниққан бир қаҳрамон энди.
Ухла дўстим, тепангда балқир
Қонинг билан бўялган байроқ.
Қонинг бутун жаҳоннинг
                халқин —
Қони билан қоришар, ўртоқ.
Ва бу қон ишчи-деҳқонни
Ғалабага чорлар баробар,
Жаранглатиб ерү осмонни
Халқлар битта сафга тўпланар.
Ёшлик кучи, жасурлик,
                сабот
Майли қурбон, майли қон
                билан,
Озодликни абадул абад
Келтиради кураш, шон билан!
Баррикада устида мағрур
Балқир эркнинг нурлари ёқут.
Ҳайқирар халқ мана, жаҳон
                кўр,
Шон бизники, бизники Мадрид!
Бизникидир дунё, кўриб қўй,
Шаҳид дўстим, қозонурмиз
                шон!
Жануб юрти узра учсин куй,
Сен-чи ухла,
    ва бизга ишон!

Ю. ШОМАНСУР
таржимаси.

УФАДАГИ АЗИЗ ЗИЁРАТГОҲ

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Крупская ва Достоевский кўчаларининг бурчаги. Ҳовлининг ичкарисида эскича девор билан ўралган болохонали кичкина ёғоч уй бор. Унинг кўм-кўк фасадида — мемориал тахта: «Бу уйда 1900 йилнинг июнь-июлида В. И. Ленин яшаган».

1900 йил ёзида Владимир Ильич чет элга кетиш олдидан Уфага бу ерда сургунда турган Надежда Константиновнани кўриш учун келган эди. Ленин Уфада икки ҳафтадан ортиқроқ бўлади. Лекин шу қисқа вақт ичида ҳам катта иш қилди: маҳаллий ва сургун қилинган социал-демократлар билан учрашди, улар билан умумроссия сиёсий газетаси «Искра»ни ташкил этиш плани ва бошқа муҳим масалаларни муҳокама қилди.

Владимир Ильич Уфага келган куниданоқ бу ерда сургунда бўлган А. Д. Цюрупа ва унинг группаси билан алоқа боглади. Тез орада социал-демократларнинг йиғилишини ўтказди. Унда А. Д. Цюрупа, А. И. Сандерский, О. А. Варенцова, П. И. Попов, А. И. Петренко ва бошқалар қатнашдилар. А. И. Петренко Ильич билан бўлган бу учрашувни эслаб, шундай деб ёзган эди: «Дим хонадаги деразалар кенг очилиб, улардан енгил, кишини тетиклантирувчи тоза ҳаво киргандай бўлди».

Маҳаллий жандармлар Владимир Ильич иштирокидаги социал-демократларнинг йиғилиши тўғрисида у Уфадан кетгандан сўнг билдилар. Жандарма бошқармасига чақирилган О. А. Варенцова шундай воқеанинг гувоҳи бўлди:

— Ульянов кимлигини биласизларми? — муштлари билан дағдаға қилиб ўз қўл остидагиларга бақирди жандарма полковниги —лапашанглар... Қўлдан чиқариб юборибсизлар... Бунинг учун сизларни Сибирга жўнатиш ҳам кам...

Уфаликлар ҳурмат билан Ильичнинг уйи деб атайдиган хона — В. И. Ленин музейига ҳар куни кўплаб экскурсантлар: ишчилар, колхозчилар, хизматчилар, ўқувчилар, пионерлар, совет жангчилари келадилар.

Владимир Ильич ишлаган кичкинагина залда—стол, унинг устида сиёҳдон, лампа, сув солинадиган графин. Деворда эса оддий соат осиғлиқ. Қўшни хонада — ётоқхона, катта катак-катак одеял ёпилган кровать, китоблар учун кичкина жовон.

«Ҳаммамизга қадрдон, Коммунистик партия ва дунёда биринчи Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин яшаган уй жиҳозларининг соддалигини кўрганда жуда қаттиқ ҳаяжонга тушасан...» —деб ёзиб қолдирган келиб-кетувчиларнинг мулоҳазалар китобида космонавт учувчи Владимир Комаров.

Машҳур совет ёзувчиси Мариэтта Шагинян ҳам шундай фикр билдирган: «Владимир Ильич ва Надежда Константиновна яшаган болохонадаги содда хоналарни чуқур ҳаяжон ва ҳурмат билан томоша қилдим. Улар менга Ульяновларнинг Ульяновск (Симбирск)даги уйлари болохонасини эслатади...»

Шу йил январида В. И. Лениннинг Уфадаги музей-уйига 25 йил тўлди. Чорак аср давомида бу ерда миллионга яқин экскурсант бўлди. Бу ерга зиёрат учун Ленинград, Москва, Свердловск, Челябинск, Куйбишев, Ульяновск ва бошқа областлардан, Татаристон, Удмуртистон, Чувашистон Автоном республикаларидан кишилар келишган. Улар келиб кетувчиларнинг мулоҳазалар китобида доҳий ва мураббийга нисбатан илиқ, ўчмас муҳаббат билан тўлиб тошган сўзлар ёзиб қолдирдилар. Темирйўлчилардан бир группаси қуйидагиларни ёзадилар: «Доҳиймиз В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти бизда зўр қизиқиш уйғотди. Ленинча яшаймиз ва ишлаймиз».

Ильичнинг музей-уйида Германия Демократик Республикаси, Корея, Хитой, Вьетнам, Румыния, Болгария, Чехословакия ва бошқа чет мамлакатларнинг делегациялари ҳам бўлган. «Қисқа вақт бўлсада Ленин яшаган ва ишлаган ҳар бир жой, — деб ёзиб қолдиришган болгариялик ўртоқлар мулоҳазалар китобида, — ҳар бир кишида улуғ инсонга нисбатан чуқур муҳаббат ва ҳурмат уйғотади. Ана шундай жойнинг ҳар бири муқаддас жойдан ҳам азизроқдир».

Владимир Ильич Уфага келгандан буён 66 йил ўтди. Бошқирдистоннинг ҳозир пойтахти бўлган бугунги Уфани Ильич таний олмасди. У ўз чегараларини анчагина кенгайтирган, кўркам бўлиб кетган, яшарган. Ўнлаб янги кўчалар барпо этилган. Шаҳар кўкатларга бурканган. Унинг чеккаларида Уфа, Янги Уфа, Черников нефтни қайта ишлаш заводлари, синтетик спирт, химия заводлари ва бошқа ўнлаб шундай саноат гигантлари қад кўтарди. Чоризм даврида Бошқирдистонда нефть борлигини ҳаёлларига ҳам келтиришмаган эди. Ҳозир эса у узлуксиз оқим билан Уфага қайта ишлаш учун келиб турибди. Шу ердан ҳар куни мамлакатнинг турли томонларига ёнилғи ва мойлаш учун ишлатиладиган моддалар юкланган эшелонлар йўлга чиқади.

Уфа заводларининг маҳсулотлари Совет Иттифоқининг ташқарисида — ГДР, Венгрия, Покистон, Ҳиндистон, Бирма ва бошқа мамлакатларда ҳам машҳур. Уфадаги биргина паствольтли электр аппаратура заводи ўз маҳсулотларини дунёнинг 14 дан ортиқ мамлакатига юборади.

Ильич ҳозир ҳаёт бўлганида, бундай ўзгаришлардан беҳад хурсанд бўларди.

Николай САМОХИН, (АПН).

МУҲОКАМАДА ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШИ

8 сентябрда Тошкентда иттифоқдош республикалар пойтахтлари бош архитекторлари ҳамда Ўзбекистон ижодий архитектура — қурилиш жамоатчилиги вакиллари иштирокида СССР архитекторлар союзи правлениеси президиумининг кенгайтирилган сайёр мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлис Тошкент шаҳрининг бош планини ва унинг марказини қуриш лойиҳасини муҳокама қилишга бағишланди.

Мажлисни СССР архитекторлар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Орлов кириш нутқи билан очди.

Мажлисда Тошкентнинг бош архитектори А. В. Якушевнинг шаҳарнинг бош плани тўғрисидаги «Ташгипрогор» институтининг бош архитектори Л. Т. Адамовнинг Ўзбекистон пойтахти марказини қуриш лойиҳаси ҳақидаги ахборотлари тингланди.

Шаҳар қурувчиларининг лойиҳаларини муҳокама қилишда жамоат экспертлари, СССР архитекторлар союзи президиумининг аъзолари, иттифоқдош республикалар пойтахтларининг бош архитекторлари, қурилиш ташкилотлари ва ижодий союзларнинг вакиллари қатнашдилар. Тошкент лойиҳачилари ва қурувчиларига тавсиялар берилди. (ЎзТАГ).

БИЗ КИЕВДАНМИЗ

Чилонзор массивига йўлингиз тушган бўлса, улкан қурилишларни кўриб беихтиёр ёқа ушлайсиз. Ҳамма ёқда минора кранлари ғоздек бўйинларини чўзиб турибди. Қурилиш материаллари ортган машиналар, котлованддан чиққан тупроқларни ташиб кетаётган самосваллар бетиним ҳаракатда. Бир ёнга қарасангиз москваликлар, иккинчи ёнга қарасангиз грузинлар, нарироқда Болтиқ бўйи, Ўрта Осиё бинокорлари меҳнат қилишяпти. Ҳаммалари уй-жой, маданий-маиший бинолар бунёд этиш билан банд.

Тошкентга ёрдам бериш мақсадида отланган бинокорлар сафида украиналик қурувчилар ҳам анчагина бор. Киев, Львов, Одесса, Луганск шаҳридан келган бинокорлар зўр ғайрат билан уй қуришаяпти. Украиналик бинокорлар ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Ҳамма дилида бир ният — бошпанасиз қолган тошкентликларни совуқ кунлар бошланмай тезроқ турар-жойлар билан таъминлаш истаги билан фидокорона ишлаяпти.

Киев қурилиш поезди Тошкентга етиб келгач, бизга ажратилган кварталлни кўрсатишди. Кенг сайхон ер эди, у. Ўзимиз билан олиб келган кранларимизни дарҳол монтаж қилишга тутиндик. Экскаваторлар қурилиш майдонига етиб келиб дастлабки бино пойдеворини қазишга киришди. 800 га яқин киевлик бинокор уч группага бўлиниб ишларни ташкилий равишда бошлаб юборишди.

Орадан уч ой ўтди. Мана бугун ўша сайхон жойга бир назар ташланг. Кун сайин кўкка томон бўй чўзаётган турнақатор иморатларни кўрасиз. Биргина 13 кишилик бизнинг бригада лифтли ва 48 квартираси бўлган тўққиз қаватли турар-жойни бунёд этаяпти. Уни биз ғоятда мустаҳкам қилиб қураяпмиз.

Шу кунларда бригадамиз аъзолари ҳар қачонгидан ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Иван Яценко, Алексей Ухань, Николай Хмельниченко каби бинокорлар кунлик топшириқни бир ярим-икки ҳиссадан адо этишмоқда. Ҳозир биз бино ғиштини тераяпмиз. Олдинроқ келган қўшниларимиз эса дастлабки бинонинг томини ёпиш тараддудида. Ҳадемай кўп қаватли турар-жойлар тошкентликларга топширилади. Уларда дастлабки уй тўйлари ўтказилади. Шунда дўстларимиз украиналик бинокорлар номини ҳам бир бор тилга олиб қуриб берган квартираларимиздан мамнун бўлсалар шу катта мукофот бизга.

В. ШТАНЬКО,
3-Киев қурилиш поезди комплекс бригадасининг бошлиғи.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

КОМПЛЕКТ ПЛАСТИНКАЛАР

Шота Руставели кўчасидаги «Қувонч», Марказий универсал магазинлари грампластинка бўлимларида янги комплектлар пайдо бўлди. Уларни Бутуниттифоқ «Мелодия» фирмасига қарашли Тошкент грампластинка заводи коллективи тайёрлаган. Пластинкаларнинг биринчи комплекти «В. И. Ленин ҳаётидан саҳифалар» деб аталади. Унда революция ва гражданлар уруши йилларида куйланган қўшиқлар, доҳиймиз В. И. Ленин сўзлари ёзиб олинган.

Иккинчи комплект Чайковский ижодига бағишланган. Бу адабий-музикали композиция улуғ рус композитори ҳақида сизга тўлиқ маълумот бера олади. Композиторнинг йирик симфоник асарларини эшитишни хоҳласангиз ҳам шу комплектни сотиб олинг.

Завод коллективи фарзандларимизни ҳам эсдан чиқаришгани йўқ. Махсус комплектдаги пластинкалар болаларга бағишланган ашулаларни ижро этади.

●

ТОЗАЛИК ВАГОНЛАРИ

Яқинда пойтахтимизга тошкентликлар кўзига ғайри-табиий туюлган ўн учта вагон кириб келди. Улар пассажирлар ёки юк ташиш учун мўлжалланган эмас. Бу поездларда кир ювилади, улардан ҳаммом сифатида фойдаланилади.

Маълумки, пойтахтимизда рўй берган зилзила кўпгина ҳаммом ва кир ювиш хоналарини сафдан чиқарди. Дўстларимиз бизнинг ғамимизни еб, шундай кўчма ҳаммомларни юборишибди. Уларда бир йўла 150 киши ювина олади. Бир ярим тонна кирни тозалаб беради. Ҳозирги кунда Чилонзорнинг 10-кварталида вагонлар учун йўллар ётқизилмоқда. Ҳаммом—кир ювиш вагонлари биринчи навбатда Москва, Россия, Харьков, Ленинград, Луганск бинокорларига хизмат кўрсата бошлайди.

●

БОШҚАРМА ИШГА ТУШДИ

Яқинда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг ободонлаштириш бош бошқармаси ҳузурида гидроиншоотлар ва ирригация бошқармаси ташкил этилди. Бу бошқарманинг мутахассислари ирригация тармоқлари ва гидротехника иншоотлари қурилишини планлаштириш, капитал ремонтдан чиқариш, йирик каналлар ҳамда майда сув магистралларини фойдаланишга топшириш билан шуғулланадилар.

Қурилган янги тадбир шаҳримизда ирригация қурилиши масалаларини тезроқ ҳал қилиш, об-ҳаётни тақсимлаш ва сув шаҳобчалари устидан пухта назорат ўрнатиш имконини беради.

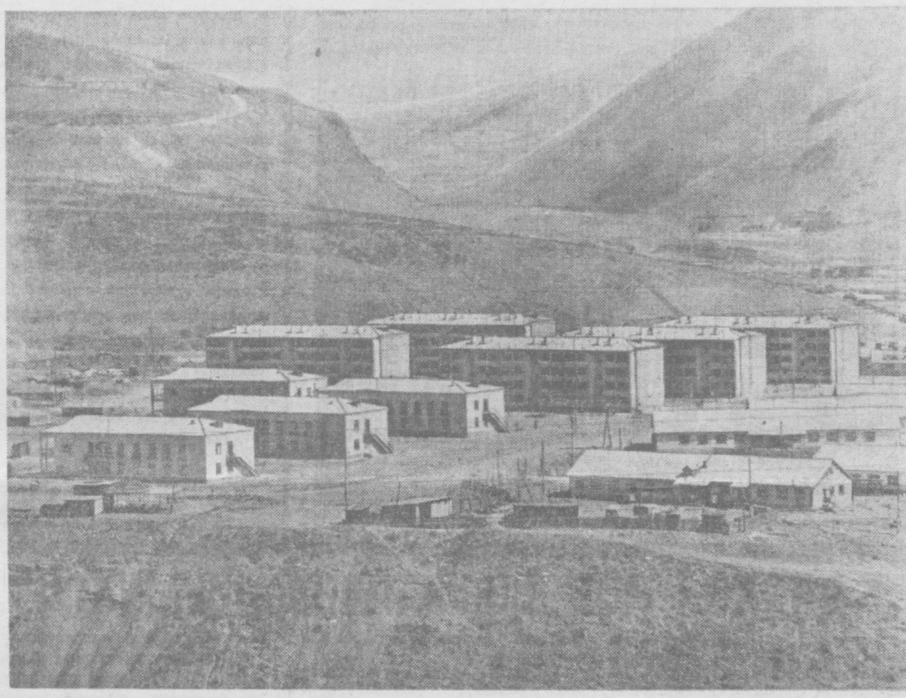

Чорвоқ ГЭСи қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Нурхона бунёдкорлари ҳозир Чирчиқ дарёсини бўғиш тараддудини кўрмоқдалар. Шу мақсадда қурилаётган Оқова канали яқин келажакда фойдаланишга топширилади. Ўнгдаги суратда канал қурилиши тасвирланган. Чапдаги суратда эса сиз янгидан бунёд этилган энергетиклар посёлкасини кўриб турибсиз.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотолари.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИСИ — ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИ

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИНИНГ ОБЛАСТЬ КЕНГАШИДАН

Халқ назоратчиларининг фаолияти кўпқиррали ва салмоқлидир. Улар партия ташкилотларининг бевосита раҳбарлигида катта-катта ишларни бажармоқдалар. Халқ хўжалиги вазифаларини бажаришда активлик кўрсатмоқдалар. Буни областимиздаги халқ назоратчилари мисолида ҳам кўрса бўлади. Областда ҳозирги пайтда 20 мингдан ортиқ халқ назоратчиси бор.

Ўтган пайшанба куни Ўрта Чирчиқдаги «Ленин йўли» колхозида партия ташкилотларининг ана шу энг актив ва жанговар ёрдамчилари — халқ назоратчиларининг область кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг секретари **А. С. Пономарев** «КПСС XXIII съезди ва область халқ назоратчиларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

— КПСС XXIII съездида, — деди у, — халқ назоратчиларининг фаолиятига катта баҳо берилди. Халқ назоратчилари кадрларни топширилган вазифа учун юксак жавобгарлик ҳисси руҳида тарбиялашда партияга катта ёрдам бераётганликлари алоҳида қайд қилинди.

Кейинги ярим йил ичида шаҳар ва район партия комитетлари халқ контроли органлари 589 дан ортиқ текшириш ўтказдилар, меҳнаткашлардан тушган жуда кўп хат ва шикоятларни кўриб чиқиб, ҳал қилдилар.

Корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозлардаги халқ назоратчилари партия ташкилотларининг раҳбарлигида иш олиб бориб, асосан ўз вазифаларини яхши бажармоқдалар ва энг асосий диққат-эътиборни фойдаланилмаётган резервларни қидириб топиб, ишга тушириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришга, маблағларни тежаб-тергаб сарфлашга қаратмоқдалар. Улар камчиликларни очиш билан бирга, бу камчиликларни тугатиш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилишига ҳам кўмаклашмоқдалар. Айниқса, «Ташавтомаш» заводи, Оҳангарон цемент-шифер, Чирчиқ электрохимия комбинатлари, Оҳангарон кўмир разрези халқ контроли комитетлари иши мақтовга сазовордир.

Кенгашда Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхози халқ назоратчиларининг ибратли ишлари ҳақида ҳам яхши гаплар айтилди. Колхоз халқ назоратчиларининг ташаббуси билан ёнилғи-мойлаш материалларини сарфлашдаги исрофгарчиликка чек қўйилди. Натижада иқтисодий жиҳатдан хўжаликка катта фойда келтирилди.

Беш йилликнинг биринчи йилида областимиз меҳнаткашлари олдида катта вазифалар турибди. Улар саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириш билан бирга мамлакатга мўл-кўл пахта етказиб бериш учун курашмоқдалар. Ҳеч сўзсиз, бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан халқ назоратчиларининг ишини яхши ташкил қилишга боғлиқдир.

Ҳали халқ хўжалиги соҳасида камчиликлар кўп. Ана шу камчиликларни ўз вақтида бартараф қилиш учун курашда халқ назоратчилари активлик кўрсатишлари керак. Суғориладиган ерлардан фойдаланиш қандай йўлга қўйилганлигини назорат қилиб бориш энг муҳим вазифалардан биридир. Деҳқончилик маданиятини ошириш учун кескин кураш олиб бориш лозим.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумидан сўнг партия-давлат контроли комитетларининг халқ контроли органларига айлантирилиши халқ назоратчиларининг омма билан алоқасини янада мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар илғор халқ контроли комитетларининг ибратли ишларини айтиш билан бирга айрим партия ташкилотлари халқ назоратчилари фаолиятига яхши раҳбарлик қилмаётганликларига оид мисолларни ҳам келтирдилар.

Хусусан кенгашда Янгийўлдаги Усмон Юсупов номли комбинат халқ контроли комитетининг фаолияти қаттиқ танқид қилинди. 5 мингдан ортиқ киши ишлайдиган бу комбинатда халқ назоратчиларининг комбинатнинг хўжалик фаолиятига ижобий таъсир кўрсатаётганлиги сезилмайди. Комбинат партия комитетининг секретари Хайруллин, халқ контроли комитетининг раиси Нуриддинов ўртоқлар, халқ назоратчиларининг ишини жонлантириб юбориш тўғрисида астойдил бош қотирмайдилар.

Олмалиқдаги 8-темир-бетон буюмлари заводи, Оққўрғон районидаги Карл Маркс номли, Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозлар, Бекободдаги 3-«Далварзин» совхозлари халқ контроли комитетларининг фаолияти ҳам талабга жавоб бермайди.

Халқ контроли комитетларининг активлиги ва жанговарлигини ошириш, уларнинг ишларидаги камчиликларини тезда бартараф қилиш учун нималарга эътибор бериш керак?

Кенгашда музокарада сўзга чиққан ўртоқлар кўпроқ ана шу масалага эътибор бердилар.

— Биз эришаётган ютуқларнинг сири шундаки, — дейди Юқори Чирчиқ район партия комитетининг секретари **Н. Носиров**, — кадрлар танлаш ва уларни жой-жойига қўйиб ишлатишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Жамоатчиликнинг ёрдамига суяниб иш олиб борилмоқда. Бизда ҳаммаси бўлиб 64 штатсиз халқ назоратчиси бор. Улар бизнинг энг яқин кўмакчиларимиз. Халқ контроли комитети группаларнинг раислари район партия комитетининг ҳисобидаги ходим ҳисобланадилар. Бу уларнинг масъулиятини оширади, албатта.

Биринчи ярим йилликда халқ назоратчиларининг фаолияти жуда баракали бўлди. Улар районда маданий-маиший, медицина, савдо хизмати кўрсатиш соҳасидаги ишлар қандай йўлга қўйилганлигини текширдилар. Уларнинг таклифи бўйича киритилган беш масала райком бюросида муҳокама қилиниб, аниқланган камчиликларни тугатиш юзасидан тегишли тадбирлар кўрилди. «Ленинобод», «Правда», «Ўзбекистон» колхозларининг халқ контроли группалари жуда яхши хизмат қилмоқдалар.

— Халқ назоратчилари асосий эътиборни, — деди Оҳангарон 9-шахта халқ контроли группасининг раиси **А. Н. Одиноков**, — сифатли кўмир қазиб чиқарилишига қаратмоқдалар. Бу соҳада анчагина ишлар қилинди.

Биз яна бир муҳим тадбирни амалга оширдик: илғарилари ишчи ва хизматчилардан тушган рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга ўз вақтида жорий қилинмасдан, узоқ вақт қолиб кетарди. Биз бу муҳим камчиликка барҳам бериш учун астойдил киришдик. Айбдорлар аниқланиб, чора кўрилди. Ҳозир иш анча жонланиб кетди. Саккиз ой давомида 51 та таклиф тушган бўлса, шундан 23 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бундан шахтамиз бўйича 2 минг 600 сўм фойда кўрилди.

Бўка райони пахтакорлари бу йил оққўрғонликлар билан беллашиб катта-катта майдонлардаги пахтани машинада териб олишга аҳд қилдилар. Ҳозир колхоз ва совхозларда машина теримига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Район халқ контроли комитетининг раиси ўртоқ **М. Ғозиев** халқ назоратчиларининг бу муҳим ишга қўшадиган ҳиссалари ва белгиланган тадбирлар ҳақида сўзлаб берди.

Плансиз иш — қолипсиз ғишт. Бундан чиқадиган хулоса шуки, халқ контроли комитетлари ўз ишларини қатъий план асосида олиб боргандагина кутилган мақсадга эришадилар. 2-«Оққўрғон» совхози партия ташкилотининг секретари **С. А. Ким** кўпроқ ана шу ҳақда сўзлади. Халқ контроли комитетининг иш планлари, деди у, совхоз дирекциясининг планлари ва белгилаган тадбирларига мувофиқлаштириб тузилади. Сўнгра, биз, бу планнинг бажарилишини қатъий назорат қилиб борамиз. Агар совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти у ёки бу масала бўйича тадбир белгилайдиган бўлса, ўша соҳани билувчи назоратчилар ҳам таклиф этилади. Бу жуда яхши натижа бермоқда.

Кенгашда сўзга чиққан Бекободдаги Ленин номли колхоз халқ контроли группаси раиси **О. Деҳқонов**, Янгийўлдаги Калинин номли колхоз халқ контроли группаси раиси **Шукуров** ўртоқлар пахта йиғим-теримини муваффақиятли тугаллашда назоратчиларнинг иштироки ҳақида сўзладилар. Терим даври учун белгиланган тадбирларни гапириб бериб, ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Бекободдаги цемент комбинати халқ контроли группаси раиси **Гудич** ўз нутқини комбинатда меҳнат унумдорлигини ошириш, иш вақтидан тўғри фойдаланиш, сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратди.

Кенгашда халқ контроли органларининг ишини пухта ташкил этиш ва уларнинг иш усулларини такомиллаштириш муҳим вазифа эканлиги алоҳида қайд қилинди. Областда партия ташкилотларининг раҳбарлигида ишлаб, жуда яхши натижаларга эришаётган халқ контроли группалари бор. Уларни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш, рағбатлантириш, тажрибаларини эса оммалаштириш зарур.

Кенгаш қатнашчилари шу билан бирга саноат корхоналари, айниқса, енгил саноат корхоналари, пахта тозалаш заводларидаги халқ контроли комитетларининг фаолияти қониқарсиз эканлигини айтиб, уларга партиявий раҳбарликни кучайтириш керак, халқ контроли органларига хотин-қизларни ҳам кенг жалб этиш лозим, деб қайд қилдилар. Ана шунда олдимизда турган хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш учун тўла имконият яратилади.

Кенгаш ишида республика Халқ контроли комитетининг раиси ўртоқ **М. Турсунов** қатнашди ва нутқ сўзлади.

Кенгашда область ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайхов, область халқ контроли комитетининг раиси И. Рахматов ўртоқлар иштирок этдилар.

Кенгашда область халқ назоратчилари ишини янада яхшилаш, халқ контроли органларига партия ташкилотларнинг раҳбарлигини кучайтиришга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Н. РИХСИЕВ.

ИШЧИЛАРГА МОДДИЙ ЁРДАМ

Зилзила «Шарқ» мебель фирмаси 3-филиалида меҳнат қилаётган ўнлаб ишчи-хизматчиларнинг ҳам уйларига шикаст етказди. Филиал маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари коллективнинг айрим аъзолари бошига тушган ана шу мусибатни бартараф этиш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширдилар. Табиий офатдан зарар кўрган оилаларга анчагина моддий ёрдам берилди.

Дурадгор Л. Абдураззоқов оиласига 100 сўм пул, ярим баҳосида 6 кубометр тахта, 4 тонна цемент, 30 дона фанер берилди. Дурадгор Ҳасанов оиласи эса 70 сўм пул, ярим баҳоси билан икки кубометр тахта, 8 та тўсин, 12 та устун, 500 килограмм цемент, анчагина ғишт олди. Шунингдек, У. Ғафурова, Х. Нурматов ва бошқа ишчи-хизматчилар ҳам моддий ёрдам олдилар.

Э. ҚОДИРОВ.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

ҲАҚЛИ ТАЛАБ

Чилонзор массивида қад кўтараётган янги-янги уй-жой бинолари бирин-кетин аҳоли учун фойдаланишга топширилмоқда. Ҳозир шу массивнинг 11-секторида минглаб шаҳар аҳолиси янги уйларда истиқомат қилмоқда. Бу уйларда уларнинг маданий яшашлари учун ҳамма шароит яратиб берилган. Лекин транспорт масаласи ҳозирча муаммо бўлиб турибди. Тўғри массивга 32, 54-маршрутли автобуслар, 2, 11троллейбуслар қатнайди. Лекин улар 11-сектордан анча беридан қайтишади. Натижада бу секторда яшовчилар учун анча қийинчилик туғилмоқда. Агар ана шу маршрутдаги транспортлар йўлини 11-секторгача чўзилса йўловчиларга, анча қулай бўларди. Ўйлаймизки, шаҳар пассажирлар ташиш трестининг раҳбарлари аҳолининг бу ҳақли талабини тезда ҳисобга олишади.

Х. КАЗАКОВ.

ҚУРУҚ ГАП ҚУЛОҚҚА ЁҚМАС

«Бўка» совхозининг раҳбарлари 3-бўлимда ҳаммом, бир кинотеатр биноси қуриш ва бўлим кўчаларидан тортиб, аҳолининг уй-жойларигача электр сими тортишни орзу қилишди. Тўғри, орзуга айб йўқ. Бу гапни эшитганлар суюниб ҳам юришди. Лекин бу севинч узоққа бормади. Чала ярим қурилган радиоузел бир-икки кун пичирлаб турди-ю, кўп ўтмай тилдан қолди. У ер-бу ерга ўрнатилган столбалар ҳозир икки йилдан буён қуруқ савлат тўкиб турибди. Ҳаммом биноси ҳам ярим-ёрти тиклангани ча чала қолаверди. Ана шунинг учун бўлим ишчилари раҳбарларнинг ваъдасига ишонмай қўйишган. Албатта қуруқ гап кимга ҳам керак.

Э. ХЎЖАҚУЛОВ.
Бўка райони.

„ПАРВОНА" САҲНАДА

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри ўз мухлисларини янги бир саҳна асари билан хушнуд қилди. Бу асар атоқли драматург, Ўзбекистон халқ шоири Уйғуннинг 3 пардали «Парвона» драмасидир. Театр 47-мавсумининг очилиш кунида янги спектакль биринчи марта тошкентлик томошабинларга намойиш қилинди.

Севиш-севилиш ҳамда ширин, аҳил оила тўғрисида томошобинлар билан бахслашувчи бу асарда театрнинг уч авлодига мансуб бўлган санъаткорлар иштирок этишган. Спектаклни режиссёр Ўзбекистон ССР халқ артисти Шариф Қаюмов саҳнага қўйган. Асосий ролларни Ўзбекистон ССР халқ артистлари Тошхон Султонова, Икрома Болтаева, республикада хизмат кўрсатган артистлар И. Алиева, Ж. Тожиев ҳамда артистлардан О. Юнусов, Р. Рўзиева, Е. Аҳмедовлар ижро этганлар. Спектаклни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. Визель гўзал ва енгил шу билан бирга автор мақсадининг очилишида катта имкон берадиган қилиб безаган.

Томошабинлар бу янги спектаклни қизғин қарши олдилар

Н. МАМАЖОНОВ,
Х. ХИДИРОВ.

КОЛЛЕКТИВ—ТАРБИЯЧИ

Коллектив кишиларнинг тарихан ташкил топган бирлигидир. «Бизнинг бутун мамлакатимиз, — деб ёзган эди атоқли совет педагоги А. С. Макаренко, — меҳнаткашларнинг коллективларидан, фабрикалар, заводлар, совхозлар, муассасалар ва ҳоказоларнинг коллективидан иборатдир. Ҳар бир меҳнаткаш албатта бирор коллективга киради.

Инсон эсини танибдики, адолат ва яхшиликни, ўзаро мадад ва ҳамкорликни ўзининг энг муқаддас фазилати сифатида ардоқлайди. Шу буюк идеал тантанаси учун курашиб келади. Социалистик коллективизмнинг моҳияти шундан иборатки, у меҳнат жараёнида ўртоқларга ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамни, бир-бирини қўллаш ва бир-бирига кўмаклашишни, мақсад ва ҳаракат бирлигини, шахсий манфаатларни онгли равишда ижтимоий манфаатларга бўйсундиришни ифода этади.

Ҳар бир кишининг меҳнат фаолияти социалистик коллективда ўтади. Бундай коллективда биргалашиб меҳнат қилиш жараёнида кишиларда бир-бирларига ва жамиятга нисбатан муайян ахлоқий муносабатлар таркиб топади. Шу муносабатларнинг жами қўшилиб, ҳар бир кишида коллектив аъзолари олдидаги ўз мажбуриятларини тўғри тушунишнинг шаклланишига актив таъсир кўрсатади. Шу билан бирга ўзаро ёрдамга асосланган ҳолда биргаликда қилинадиган меҳнатнинг ғоят муҳимлигини ҳар бир киши англаб олишига ёрдам беради.

— Коллектив бўлиб қурилишда ишлаш бизга кўп нарсаларни ўргатди, — деб ҳикоя қилади Тошкент қишлоқ хўжалиги институти 4-курс студенти Шоҳида Раҳимова. — Саботли, матонатли, бардошли бўлишни ҳам, бир-биримизни эҳтиётлашни, ардоқлашни ҳам, биз ҳаёт мактабидан ўргандик.

Кишилар ўз меҳнат фаолиятларида ўзаро ҳамкорликка асосланадилар. Ҳамкорлик эса инсоний муносабатларнинг коммунистик ахлоқ талаблари ва принципларидан келиб чиқади. Бу, кишиларимизнинг муомалада маданиятли бўлишини ва инсоний муносабатларни, чунончи, оддийлик, камтарлик, хушмуомалалик, дўстлик ва ўртоқликни, яхши фазилатларга интилиш ва унга қатъиян риоя қилишни, коммунизмнинг ҳар бир қурувчиси бундай олижаноб ҳислатларни ўзида тарбиялаб беришни тақозо этади. Ишлаб чиқаришдаги ҳамкорлик эса меҳнат унумдорлигининг ошишига кўмаклашади, ҳар бир шахснинг ўз масъулиятини ҳис этиш, тажрибасини ўртоқлашишга даъват этади.

Тарбия темасида

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланган «Ташкенткабель» заводи илғор ишчи ва хизматчилари аҳил ва ҳамжиҳат бўлиш билан бирга бошқаларни ҳам ўзлари билан олға етакламоқдалар. Масалан, заводга янги ишга келган пайтларида ёш ишчи Т. Ткачева меҳнат интизоми қоидаларини бузар, ҳамкасбларига дағал муомалада бўлар, иш нормаларини бажармас эди. Унга цех аъзолари ўртоқларча маслаҳатлар бериб, унинг хатосини тушунтирдилар. Ҳозирда Таня кишиларга нисбатан бўлган муносабатларини кескин ўзгартириб, илғор ишчилар билан ўзаро мусобақалашмоқда.

Умум ишга содиқлик, ўзаро қўллаб-қувватлаш ва бир-бирларига коллектив суратда ёрдам қилиш, оғир дамларда мадад бериш, камчиликларни ўз вақтида тузатишда кўмаклашиш коллектив дўстликнинг ёрқин белгисидир.

— Агар коллективда иноқлик, ҳамжиҳатлик, бир-бирига ўзаро ёрдам бериш мавжуд бўлса, — дейди Тошкент ГРЭСи қурилишида меҳнат қилаётган илғор ишчи Каримов, — юксак меҳнат унумдорлигига эришиш мумкин.

Коллективнинг мустаҳкам бўлиши учун энг зарур шартлардан бири унинг аъзолари ўртасидаги ўзаро ишончдир. Ҳар бир шахс ўз фаолиятини, ўз ижодини ўзи яшаб турган коллективда намоён қилади. Чунки, у фаолияти ва қобилиятларини ўзи баҳолай олмайди. Унга коллектив баҳо беради.

Лекин, гўзал турмушимизга, инсонийлик ва мададкорликка ёт воқеа-ҳодисаларнинг ҳам, баъзан шоҳиди бўлиб турамиз. Жамиятимизда шундай кишилар ҳам борки, уларнинг онги ва хулқ-атворида ўз шахсий манфаатини жамият манфаатига қарама-қарши қўйиш, кишиларга бепарво қараш каби ўтмиш сарқитлари учраб туради. Турмушимиз ҳуснини бузиб турган бундай доғларни жамиятимиздан супуриб ташлаш керак.

Одамгарчилик, инсонни қадрлаш, унга ҳаёт ва меҳнатда ҳамиша мададкор бўлиш — ҳар бир совет кишисининг бурчи ва олижаноб фазилати бўлиши керак. Бу юксак масъулиятни тўла ҳис этиб, мадад ва ёрдамни аямайдиган, инсонга ҳамиша меҳрибон, ғамхўр ва раҳнамо бўладиган одамлар бизда кўплаб топилади. Коллективни қадрлаш ва ҳурмат қила билиш, жамиятимизга хос юксак маданиятли ва сезгир қалбли бўлиш олийжаноб фазилатдир.

Э. САЛИМОВА,
илмий ходим.

УНУТИЛГАН БИЛЕТГА — «МОСКВИЧ» ЮТУҒИ

Апрель ойида болалар боғчасининг мудираси Анна Смородинникова омонат кассадан пул-буюм лотореясидан сотиб олган эди. Уйга келиб уни стол устидаги қоғоз тагига ташлаб қўйди. Яқинда уйни йиғиштираётганда билетга кўзи тушиб қолди. Бир текшириб кўрмайманми, зора ютуқ чиқиб қолган бўлса нерак, деган ниятда омонат кассага қараб йўл олди. Бу ерда Смородинникованн энг катта ютуқ — «Москвич» автомашинаси ютуғи билан табрикладилар. Унутилган лоторея билетига «Москвич» машинаси ютилгани ҳақидаги хабарни Нижний Тагилда чиқадиган «Уральский рабочий» газетаси ўқувчиларига хабар қилди. (АПН).

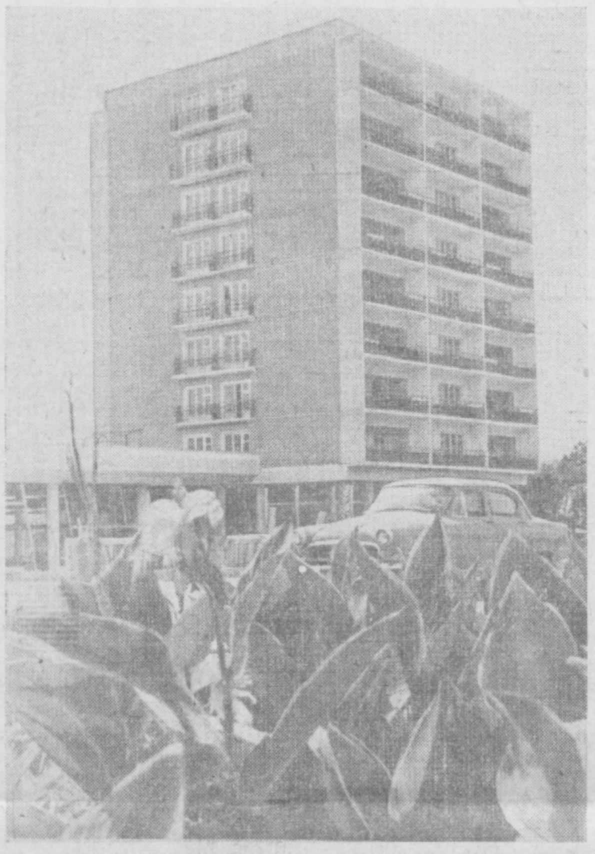

Тошкент бинокорлари Сапёрний майдонида 9 қаватли кўркам турар жой биноси бунёд этдилар. Ўнлаб оила ҳозир бу ҳушқомат бинода истиқомат қилаяпти.
А. Абалян фотоси.

СТУДЕНТЛАР ЁРДАМИ

Чирчиқ шаҳридаги медицина билим юртининг студентлари зилзиладан зарар кўрган жонажон пойтахтимизга ёрдам бериш учун яқинда Тошкентга келишди. Студентларнинг бир группаси ҳозир Орджоникидзе районидаги касалхонада қурилиш ишларига ёрдамлашмоқда. Ориф Серкабоев бошлиқ бригада азаматлари бир ой мобайнида бу объектни тўла ремонтдан чиқариб беришга аҳд қилишди.

Студентлар бир тан-бир жон бўлиб ишлашмоқда. Студентлардан Маҳмуд Исломов, Рисқидин Тиляпов, Серикбой Толипов, Саржан Жанабоев каби студентлар айниқса яхши меҳнат қилишяпти.

Қ. САИДОВ.

ОБУНАЧИЛАР РАНЖИМАСИН

Пойтахтимиздаги жуда кўп алоқа бўлимларининг яхши хизматидан обуначилар мамнун. Лекин, Киров районидаги 84-алоқа бўлими ходимлари обуначиларни ранжитишмоқда. Газета ва журналлар эгаларига ўз вақтида етказиб берилмайди. Обуначилардан У. Абдуллаев, С. Искандаров, Б. Қодиров каби ўртоқлар уйларига газета ва журналлар келмай қўйганлигидан қаттиқ шикоят қилмоқда. Почтальонлар маҳаллий ва марказий газеталарни бир-икки кун кечикиб элтиб беришди. Бу ҳақда обуначилар почта мудири ўртоқ В. Я. Лабачевга бир неча бор мурожаат қилишди. Лекин, бу ҳақли талабга у бепарволик билан: «почтальонларимиз етишмайди, газета ва журналларингизни қачон бўлсада олсангиз бўлдида», деб жавоб беради.

Обуначилар бундай жавобни эмас, газета ва журналларни ўз вақтида олишни талаб қилишмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

Лаосдаги кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссия фаолиятида комиссиянинг 1962 йилги Женева битимларида белгиланган иш тартибини бузиш ҳоллари кейинги вақтларда рўй берганлиги сабабли 1962 йилги Лаосга доир Женева кенгашининг совет ҳамраиси иш тартиби шу хилда бузилаётганлиги тўғрисида комиссия аъзоларига қўшма мактуб билан мурожаат қилишни мазкур комиссиянинг инглиз ҳамраисига таклиф этди. Бироқ, инглиз ҳамраиси бу таклифни қабул қилмади. Шу сабабли совет ҳамраиси Лаосдаги кузатувчи ва контрол қилувчи халқаро комиссия аъзоларига ўз номидан қуйидаги мактубни йўллади. Мактубда бундай дейилади:

«Лаосдаги кузатувчи ва контрол қилувчи халқаро комиссия раисининг «Донг — Хендаги можаро» деб аталган воқеа тўғрисида 1962 йилги Женева кенгашининг ҳамраисларига юборган хати муносабати билан маълум қиламанки, бу хат кўриб чиқиш учун қабул қилиниши мумкин эмас, чунки у 1962 йилги Женева битимларига хилоф равишда ёзилган.

Маълумки, Лаоснинг бетарафлиги тўғрисида декларацияга илова қилинган протоколга мувофиқ, халқаро комиссия Лаоснинг мамлакатдаги уч сиёсий кун вакилларидан тузилган коалицион ҳукумат билан келишиб ва тўла ҳамкорлик қилиб, ўз зиммасидаги вазифаларни бажариши лозим, муҳим масалаларга доир хулосалари ва унинг ҳамраисларга юборадиган барча тавсияномалари комиссиянинг ҳамма аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши лозим. Комиссиянинг икки аъзоси мазкур хатни тайёрлашда Женева битимининг ўша қоидаларидан чекинишга йўл қўйганлар.

Совет ҳамраиси комиссия аъзоларининг эътиборини шу нарсага жалб қиладики, кузатувчи ва контрол қилувчи халқаро комиссия ўз зиммасига олган вазифаларни Женева битимларига тўла мувофиқ равишда бажариши лозим».

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ДАВЛАТ ХАВФСИЗЛИГИ КОМИТЕТИДА

Германия Федератив Республикасидан турист бўлиб келган «Франкфуртер Рундшау» газетаси редакциясининг ходими бўлган, ўзининг журналистлик мавқеидан фойдаланиб, Ғарбий Германия разведка органларининг топширувига биноан, Совет Иттифоқи территориясида жосуслик маълумотларини тўплаш билан шуғулланиб келган Мартина Кишке қўпорувчилик ишларини олиб борганлиги учун 1966 йил август ойида қамоққа олинди.

Бу иш юзасидан терговутказилмоқда.

Халқаро аҳвол

Ватанпарварлар муваффақияти

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги Озодлик агентлигига асосланиб қуйидагиларни хабар қилади: Жанубий Вьетнам Озодлик армиясининг жангчилари август ойининг дастлабки уч ҳафтаси ичида Куангнам вилоятида бўлиб ўтган жанглар вақтида Американинг юздан ортиқ ҳарбий хизматчиларини сафдан чиқардилар. Дьенбан районида Америка ҳарбий хизматчиларидан 80 га яқин киши ўлдирилди ва ярадор қилинди. Бир вертолет яксон қилинди, бир танк ва бир неча юк автомашинаси портлатилди.

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 16 ва 17 августда Виньлонг вилоятида қўғирчоқ қўшинларининг икки постига ҳужум қилиб, душманнинг 30га яқин солдатини яксон қилдилар. Улар икки кўприкка зарар етказдилар ва кўприкка олиб келадиган тош йўлни бузиб ташладилар.

АМЕРИКА САМОЛЕТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам Халқ армияси ҳаво мудофаасининг қисмлари кеча Куангнинь вилоятининг территорияси устида Американинг бир самолетини уриб туширдилар.

Вьетнам информация агентлигининг берган хабарига кўра, Вьетнам Демократик Республикасининг территорияси устида уриб туширилган Америка самолётларининг жами сони 1398 га етган.

АГРЕССОРЛАР МАДАД КУЧЛАРИ КЕЛТИРМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Қарийб 1600 кишидан иборат Американинг 11-бронетанк полки бугун Жанубий Вьетнамга келди. Шундай қилиб, энди Вьетнамда Америка қуролли кучларининг сони 305.500 кишидан ошиб кетди. Бу полк Сайгондан 40 миля шарқи-жанубда жойлашган Вунгтауга келди. Пайшанба ва якшанба куни ана шу қисмнинг яна 2.500 ҳарбий хизматчиси етиб келиши кутилмоқда. Ассошиэйтед Пресс агентлиги ана шу ҳақда хабар қилиб, Жанубий Вьетнамга келтирилган ана шу полк танклар ҳамда шахсий составни ташиш учун мўлжалланган бронетранспортерлар билан таъминланган бўлиб, улар ғоят ҳаракатчан ва кучли ўт очиш қуролларига эга, деб таъкидлайди.

Бу — агрессорларнинг сўнгги уч кун ичида Вьетнамнинг жанубига туширилган қўшинларининг иккинчи катта қисмидир. «Оқ от» дивизиясидаги Жанубий кореялик пиёда аскарлардан 5.500 киши 4 сентябрда Нячангга келтирилди.

Совет Иттифоқи билан Ироқ республикаси ўртасида иқтисодий ва техника бўйича шартнома тузилганига етти йилдан ошди. Бу шартномага биноан Ироқ Совет Иттифоқидан автомашиналар, станоклар ва ўлчов асбоблари сотиб олмоқда. Суратда: Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган фотоаппаратларнинг сотиш витринаси олдида.

В. Вольнов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

СКАГЕРРАК БЎҒОЗИДА ФОЖИА

КОПЕНГАГЕН. 8 сентябрь. (ТАСС). Кеча Скагеррак бўғозида Норвегиянинг «Скагеррак» пассажир пароми чўкиб кетди. Бу паромда 150 пассажир бор эди. Улардан 4 киши денгизда ҳалок бўлди. Пассажирларнинг қолганлари эса қутқазиш қайиқларига ўтиришга муваффақ бўлдилар ва уларни бу ерга етиб келган кемалар ҳамда вертолётлар қутқариб қолдилар.

Офатга учраган паромнинг 39 пассажирини совет балиқ овловчи «А—230» траулерининг денгизчилари қутқариб қолдилар. Улар бу кишиларни Даниянинг Фредериксхавн портига олиб келдилар.

Ҳалокат паром тагида тешик пайдо бўлиб, кўп сув кириб кетганлиги натижасида юз берди.

МИХАИЛ ЛОМОНОСОВНИНГ АВЛОДЛАРИ

Ўқимишли кишилар орасида гениал рус олими М. В. Ломоносов ҳақида эшитмаганлар бўлмаса керак. Аммо олимнинг авлодларини биладиганлар камдан-кам. М. В. Ломоносовнинг авлодини ҳозирда ҳам учратиш мумкин.

Унинг энг яқин авлодларидан бири Холмогорскдаги Ломоносово қишлоғида яшайди. Бу РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, Ломоносов музейининг доимий директори Татьяна Александровна Антипинадир. Олимнинг синглиси Мария Васильевнадан тортиб, поморлар оиласининг Самойловлар, Титовлар, Пекишевлар, Архиповлар, Собиновлар, Ольховлар, Шалопановлар, Доронинлар Ломоносов авлодларидан эканлиги аниқланди.

Питерлик ишчи — революционер Прокопий Григорьевич Самойлов Александра Ульяновани яхши биларди. У подшоҳни тахтдан ағдаришда қатнашганлиги учун Сибирь сургунининг азоб уқубатларини ҳам тортди. Павел Николаевич Самойлов ҳам топилди. У Верхние Матигори қишлоғидаги колхозда бир неча йил раислик қилган. Уруш йилларн эса ўзини жасур жангчи сифатида кўрсатди.

Пекишевлар авлоди ҳам соғ-саломат. Евгений Петрович Краснодарда инженер-химик, Александр механик, Вячеслав денгизчи, Калининграддаги кемасозлик билим юртини битирган, Николай бўлса Великоустюг автомобиль йўл техникуми студенти.

(АПН).

ЛИДЬЯРД ВА ИНФАРКТ

Янгизеландиялик тренер Артур Лидьярднинг номи бутун дунё спорт шинавандаларига яхши таниш. У бундай шуҳратга енгил атлетикачиларни тайёрлаш бўйича моҳирлиги билан эришган. Лидьярд Питер Снелл, Мюррей Халберг, Барри Маджи, Жон Дэвис сингари машҳур жаҳон чемпионлари ва олимпиада ўйинлари ғолибларини тарбиялаган. Бу спортчилар фақат Рим ва Токионинг ўзида тўрт олтин ва иккита бронза медалини олишга муваффақ бўлганлар.

— Аммо буларнинг ҳаммаси,— деди яқинда бўлиб ўтган матбуот конференциясида машҳур тренер, — менинг фаолиятимни фақат машҳур спортчилар тайёрлаш билан чегаралаб қўймаслиги керак. Биз фақат жаҳон рекордларини орқада қолдириш ва олимпиада ўйинлари ғолиблари бўлиш учунгина югурмаймиз. Биз энг аввало ҳозирги замоннинг энг даҳшатли ўлими — инфарт устидан ғолиб келиш учун югурамиз.

Сўнгра Лидьярд инфарктга қарши курашишда ўз иш тажрибасидан сўзлаб берди:

Ҳозирги пайтда мен юрак касалига мубтало бўлган бир группа кишилар билан шуғулланмоқдаман. Улар қон томирлари қисишидан, қон ҳаракати бузилиши ва вазни нотўғрилигидан — умуман юракнинг нотўғри уришидан нолишади. Врачлар тили билан айтганда уларнинг ҳаммаси инфаркт касалига мубтало бўлганлар. Соғлиқларини тиклаш учун машҳур врачларга сумма ҳар қанча бўлса ҳам тўлашга тайёр бўлган бу одамларни мен ўз дорим — югуриш билан даволашга қарор қилдим.

Бу группадаги одамларнинг бирортаси бир милни ҳам дам олмай чопиб ўтолмасди. Аввалига қисқа-қисқа масофаларни югуриб ўтабошладик. Кейинчалик нагрузкани оширабордим. Сўнг икки, уч, хатто ундан ҳам ортиқ милни осонликча югуриб ўтишди. Орадан ярим йил ўтгандан кейин эса, ўн олти миллик қийин масофани [16 мил 26 километрга тенг] лозим бўлган вақтда ортда қолдирабошлашди.

Бу группага 25 ёшдан 65 ёшгача бўлган кишилар кирганлигини эслатиб ўтмоқчиман.

[АПН].

ФУТБОЛ

ЯНА МАҒЛУБИЯТ

«Пахтакор» яна мағлубиятга учради. Бу сафар тошкентликлар Минскда маҳаллий «Динамо» футболчиларидан 0:1 ҳисобида енгилдилар. Бу ягона тўпни ўйиннинг 50-минутида Мустигин киритди. Майдон эгалари яна бир тўп киритишлари мумкин эди. Бироқ «Пахтакор» дарвозасига белгиланган 11-метрлик тўпдан фойдаланаолмадилар. Мустигин тепган тўп дарвозани четлаб ўтиб кетди.

Биринчи даврада мағлубият нималигини билмаган «Пахтакор» иккинчи даврада тўрт ўйин ўтказиб, бунинг учтасида майдондан бошини қуйи солиб чиқиб кетди. Бошқача қилиб айтганда 75 процент очко йўқотди. Пешқадамлик учун даъвогар бўлган, мавсумни фахрли ўринлардан бирини эгаллаш билан якунлаш ниятида бўлган команда учун бу жуда катта зарба. «Пахтакор» ҳужумчилари қайдасиз? Нега бир хилда ўйнамайсиз? Агар бу сабоқлардан тегишли хулоса чиқариб олмасангиз, орттирган ҳурматингизни йўқотиб қўйишингиз, ишқибозларни ранжитишингиз ҳеч гап эмас.

* * *

3:2 Бокунинг «Нефтяник» командаси мамлакат чемпионатида биринчи марта Тбилисининг «Динамо» командаси устидан ана шундай ҳисобда ғалаба қозонди. Ўйиннинг дастлабки минутидаёқ Хурцилавани чалғитган Банишевский Котрикадзени тўпни тўр ичидан олиб чиқишга мажбур этди. Иккинчи таймда Месхи ҳисобни тенглаштириши биланоқ Банишевский яна бир тўп киритди. Ўйин охиригача Маркаров ва Датунашвилилар биттадан кўп киритиб голлар сонини оширишга ўз ҳиссаларини қўшдилар.

3:0. Ростов-Дон. Маҳаллий армиячилар ўз майдонида Ленинграднинг «Зенит» командасини қабул қилиб, жавобсиз учта тўп киритдилар. Капаев, Еськов, Буровлар биринчи бўлимнинг ўзидаёқ Востроиловни уч марта ноқулай аҳволга солиб қўйди. Ўйиннинг иккинчи ярмида Востроилов ўрнини эгаллаган Белкин бир неча марта маҳоратини намойиш қилди. 3:0 ҳисоби сақланиб қолди.

1:1. Пойтахтнинг «Локомотив» ва «Динамо» командаси ўртасида бўлиб ўтган ўйин ана шундай натижа билан тугади. «Динамо» футболчилари ғолиб чиқишлари мумкин эди. Аммо ўйиннинг 7-минутида Гусаров 11 метрлик штрафдан фойдаланаолмади. 17-минутда Гершкович, 54-минутда Еврюжихинлар икки гол автори бўлишди.

0:0. Арман футболчилари билан Одессанинг армия спорт клуби командаси ўртасида Ереванда ўтказилган ўйин натижасиз тугади. Ўйин жуда зерикарли бўлди. Ҳар иккала команда ҳужумдан кўра ҳимояга кўпроқ эътибор берди.

4:3. Пешқадам Киев динамочилари ўйиннинг 80-минутида йирик ҳисоб — 4:1 ҳисоби билан ютиб турган эдилар. Биринчи таймда учта тўп киритиб иккинчи таймнинг 65-минутида Сабо ҳисобни 4:1 га етказган эди. Донецк футболчилари биринчи таймнинг сўнгги минутларидагина бир тўп киритишга муваффақ бўлган эдилар. Ўйин тугашига ўн минут қолганда ютқазиб турган «Шахтер» ҳужуми тўхтатмади. 81 ва 89-минутда Мизерний ва Ананченколар иккита тўп киритиб, орадаги фарқни камайтирдилар, аммо дурангга эришолмадилар.

0:0. Одесса «Черноморец» билан Олмаотанинг «Қайрат» командаси бахси натижасиз тугади. Командалар биттадан очкога эга бўлишди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

10 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Она ғоз, Бальбиннинг иссиқ куни** (болалар учун мультфильм). 17.15 **Телевизион янгиликлар.** 17.30 — **Олег Попов** («Совет цирки усталари» циклидан).

Ўзбек тилида: 18.30 — **Одобли элга манзур** (Ота-оналар университети). 19.00 — **Телевизион янгиликлар.** 19.15 — Ўзбекистонда Болгария маданияти декадаси. **Ун учинчига ўтар кечаси** (бадиий фильм). 20.55 — **Далада ишловчилар учун** (эшиттириш ва концерт).

Рус тилида: 22.15 — Ўзбекистонда Болгария маданияти декадаси. **Кузнинг ҳар оқшомида** (телеспектакль).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/IX да **Сарвқомат дилбарим.** 11/IX да **Мирзо Улуғбек.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Дўстлар ва йиллар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Никоҳга рухсат — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ер бўйлаб уч қадам — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Узоқ чегарада — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 минут ва 10 яримда)

Дўстлар ва йиллар — «ФЕСТИВАЛЬ», НАВОИЙ номли.

Альп қиссаси — КАФАНОВ номли, «ВАТАН».

Пьер — милиция ходими — 9 МАЙ номли.

Кимсиз, доктор Зорге? — ПУШКИН номли.

Бир марта картошка, икки марта картошка — «УДАРНИК».

ИШГА ТАКЛИФ

«1-ТАШТРАНССПЕЦСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ 4-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

йўл ишчилари, трубоукладчик-слесарлар, йўл машиналарини ремонт қилувчи мотористлар, йўл катокларн машинистлари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, III квартал, 7-уй, кадрлар бўлими (3, 14, 24, 29, 54-автобус, 9, 10, 11-троллейбуснинг «Стройтрест» остановкаси, 9, 11-трамвайнинг «Чилонзор» остановкаси).

ТОШКЕНТ МОЙ-ЁҒ КОМБИНАТИГА

электромонтёрлар, слесарлар, холодильник установкалари машинистлари, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматиканинг электрослесарлари ва электроприбористлари, цехларда ишлаш учун 8—10-синф ҳажмида маълумотли эркак ва хотин-қизлар юкчилар дурадгорлар лаборантлар, бочка усталари, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Сменалаб ишловчилар комбинат автобусида ташилади. Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-73, Жарқўрғон кўчаси, 43-уй, кадрлар бўлими (26-автобусда борилади).

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг

6-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

прораблар, старший прораблар, мастерлар, экономистлар, бош бухгалтерлар, русча машинисткалар, бухгалтерлар, арматурачилар, бетончилар, ғишт терувчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, сувоқчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Педагогическая кўчаси, 75-уй, кадрлар бўлими. Телефон 5-05-98.

«Узглавлесстрой»нинг

1-ЁҒОЧСОЗЛИК ЗАВОДИГА

план бўлимининг бошлиғи, бош технолог, меҳнат ва иш ҳақи бўйича старший инженер, капитал қурилиш инженери, ёғочсозлик мастерлари, дурадгорлар, станокчилар, пилорама ишчилари, юкчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Заводская кўчаси, 47-уй, кадрлар бўлими, телефон 5-06-65 (6, 51-автобусларнинг «Карборунд заводи» остановкаси).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри

Р. 13896.
ИНДЕКС 64969.
Г. 1198.